

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K. in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamežni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo Koroška cesta štev. 5, v sprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se placuje od enostopnega petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Dva znamenita shoda Slovenske kmečke zveze v Šaleški dolini!

Dne 11. t. m. so pohiteli odborniki Kmečke zveze v Šaleško dolino in priredili dopoldne shod v Št. Ilju pri g. Krajncu, popoldan pa v Škalah pri g. Vagi. Shoda sta bila dobro obiskana; navdušeno so sledili vrli posestniki izvajanjem poslanec Kmečke zveze in se prepričali, da je Kmečka zveza edino pravoognjišče, okoli katerega se sme in se mora zbirati spodnje štajersko kmečko ljudstvo.

V Št. Ilju pozdravi veleposestnik g. Krajnc državna poslanca Roškarja in Pišeka in podpredsednika K. Z. posestnika Mlakarja. Po izvolitvi veleposestnika Krajnca za predsednika, župana Korena za podpredsednika in Fr. Verdeva, vrlega kmečkega mladeniča, za zapisnikarja, se oglaša k besedi predsednik Kmečke zveze, drž. posl. Roškar, in govor v imenu Kmečke zveze o težnjah kmečkega stanu; opominja k zdržljivosti, da si tudi kmečki stan zboljša potom organizacije svoja stanovska vprašanja. Jasno in razločno razloži navzočim vsestransko rane kmečkega stanu in daje nasvete in oriše poto, katera hoče hoditi Kmečka zveza v prič in blagor najbolj pozabljene stanu; zlasti opozarja na razne denarne zavode, na lastne zavarovalnice in na podrobno delo, katero morajo pričeti podobori, združeni z glavnim odborom Kmečke zveze. Zanimanje je vzbudilo njegovo poročilo o delovanju v parlamentu; z navdušenjem se je pozdravljala zveza kmečkih poslanec in glasni medklci so se slišali, ko so zvedeli, da je k tej najvažnejši parlamentarni zvezi pristopilo le 9 članov jugoslovanskega kluba (klici: Kaj je z Ježovnikom!), dočim je Slovenski klub do zadnjega moža sklenil delovati najmarljiveje v tej važni skupini. „Premisljajte sami o tem dejstvu, nečem nobenega napadati“, je odgovoril govornik na te medklice. Treba se je kmetu zlasti ogibati raznih ljudij, ki prihajajo iz mest in širijo med kmečkim ljudstvom le sovraščvo. Če pa kdo izmed navzočih misli, da nima Kmečka zveza poštenega namena, naj se zglaši. Govornik še povsebno navdušuje navzoče, da ostanejo zvesti, verni Slovenci, da oblubijo skupno delovanje. (Zivioklici.)

Drž. posl. Pišek poudarja, da so prišli v ljubezni do kmečkega stanu v Šaleško dolino; niso prišli kakor drugi nasprotniki z namenom, delati sovraščvo. Nato govor obširno o davkih, o cenitvah raznih posestev in o predlogih, katere so še stavili poslanci Slovenskega kluba v tej zadevi; zlasti so bila zanimiva razmotritvanja gospodarskih rečij; poslušalci

so mirno sledili govorom in bili nad vse navdušeni za svoje poslance. Pravico jim je zaklical drž. poslanec: „Vidite, dragi, take namene ima Kmečka zveza, katero so mladi fantje iz trgov in mest blatili in lagali ljudem, da sleparji po deželi. Danes smo tukaj, da vsakdo pove, če mu kaj ne ugaja.“ (Gromoviti živilo)

Nato govor posestnik Mlakar o namenu Kmečke zveze poljudno in prepričevalno, da ni bilo navdušenja ne konca ne kraja. Zlasti še je opisal društven program, pojasnjeval zahteve o preosnovitvi davka, o šolskih bremenih in občinskih zadevah. Če hoče kmečki stan zares kaj doseči, se mora združiti v veliko skupino, nobeden kmet bi se ne smel odtegniti, brez kmeta ni Kmečke zveze.

Predsednik g. Krajnc se najiskreneje zahvali vsem trem govornikom za pončne govore z obljubo, da hočejo ostati zvesti zagovorniki Kmečke zveze. Ob enem predlagu tudi samo ugledne može za podobor iz St. Ilja, Št. Janža in Št. Andraža.

Gosp. župan Koren vpraša poslanca Kmečke zveze, „ker oni nimajo svojega poslance in ga ne priznavajo za svojega“, kaj meni vlada z izrabljencem kmečkih občin; pozivlja poslanca, da delujeta v tem smislu in opozorita vlado tudi na mešetarenje s kmečkimi posestvi.

Gosp. Roškar pojasni gosp. župana, da so poslanci Kmečke zveze že vložili predlage v teh vprašajih in je upati, da pridejo na dnevni red.

G. župan stavi še rezolucije, katere podamo na koncu poročila; sprejeli so se brez ugovora. Z navdušenjem zaključi predsednik zborovanje; le težko smo se ločili od vrlih možev, ki se niso mogli dovolj zahvaliti poslancema za krepke besede. Št. Andražani so poslali deputacijo in prosili, da priedi tudi pri njih Kmečka zveza shod.

Bolj burno je bilo zborovanje v Škalah pri posestniku Vagi. Vodil je zborovanje podpredsednik K. Z. Mlaker sam in poklical v predsedstvo posestnika Špeha za podpredsednika in posestnika Jana za zapisnikarja. Že pri govoru posl. Roškarja so začeli nekateri neolikanci, ki so pristaši Ježovnikovi, delati medklice in gnušne opazke o molitvi in duhovnikih, dočim so se delavci socijalni demokratje zadržali mirno. Gospod Ježovnik je lahko ponosen na svoje ljudi! Bridke so morali slišati ti neotesanci; ljudstvo se je zgrajalo njihovemu početju in burno odobravalo krepke besede, katere jim je zabrusil neustrašeno v zobe poslanec Roškar. Kmečka zveza ni samo zato, da bi vodila volitve, temveč tudi da doseže za kmečki stan kaj dobrega z združitvijo. Če bi ob volitvah nastopali vsi kmetje združeni in skazovali zaupanje možem, ki delajo odkrito, pa ne z lažmi

za kmečko ljudstvo, bi se hitreje lahko rešila najvažnejša vprašanja. Navdušeno so pritrjevali izbornemu govorniku poslušalci, ko je govoril o Slovenskem klubu; ko so ga vedno bolj motili razgrajači, jim je zaklical: „Odstranite me, ubite me, če vidite, da Kmečka zveza ni poštena; ravno Vam je treba izobrazbe; izobražen človek se tako ne vede; neizobraženci so največji izvrski človeštva, posebno če so še cela brezverni.“ Drž. poslanec Roškar si je s svojim odločnim nastopom napravil red; naši pristaši so ga burno pozdravljali in razgrajači so odšli osramočeni, tako da je govoril drž. poslanec Pišek lahko že mirneje in posestnik Mlakerja ni motil nikdo več. Vtis na poslušalce je bil velik in z navdušenjem so sledili vsi kmetje govorom vseh treh zastopnikov Kmečke zveze. Prosili so za razne nasvete. Posestnik Tučman iz Pasje vasi vpraša g. poslanca, če bi ne mogla vlada nastopiti proti ostudni pisavi Štajerca, Narodnega lista in Slovenskega Naroda; pritožuje se radi neprilik, ki jih dela posestnikom železnica in zahteva vsaj počnega miru, katerega kalijo razgrajači v Pasji vasi.

G. drž. poslanec da navodila v teh vprašanjih, za kar se mu lepo zahvalijo. G. župnik Cizej predлага podobor Kmečke zveze za velenjsko in škalsko občino in se zahvaljuje iskreno gospodom govornikom za veliki trud in požrtvovalnost.

Posestnik Jan predлага te-le rezolucije, ki so se predpoldan že tudi v Št. Ilju z navdušenjem sprejele:

1. Volilci iz Šaleške doline vzamejo na zborovanju v Št. Ilju oziroma v Škalah dne 11. t. m. z navdušenjem počelo državnih poslanec Slov. kmečke zveze na znanje in izrekajo njim in članom Slovenskega kluba popolno zupanje.

2. Izražajo poslancem Kmečke zveze iskreno željo, da zastavijo ves svoj vpliv, da se nagodba z Ogrsko reši le na pravični podlagi in se varujejo zlasti kmečke koristi.

3. Odobravajo varovanje gospodarskih pridelkov v pogajanjih s Srbijo in zahtevajo, da vlada vstraja na prepovedi dovoza živine iz Srbije.

4. Zahlevajo od vlade, da ustrezje najnajnejši potrebi slov. naroda z vstanovitvijo vseučilišča v Ljubljani.

5. Gospodje poslanci naj odločno nastopajo proti prosti soli in razdržitvi zakona.

Nato zaključi predsednik Mlaker zborovanje in se zahvaljuje za mnogoštevilni obisk. Odšli smo mirno, kakor smo prišli mirno z zavestjo, da smo storili dobro delo. Veliko navdušenje zborovalcev za kmečko stvar je vodstvu največje plačilo za njegov trud.

Podlistek.

Deseti brat.

Spisal F. S. F.

(Konec.)

Toda jaz pa nisem bil, da bi se dal kar tako pregovoriti. Zdaj bom hodiš nazaj, ker sem jima že za petami. Vidva le poja, strahopetca, s kurjo krajico v vrabčevilo močjo. Misliša, da si jaz sam ne upam skozi gozd. Celo tolik takih desetih bratov, ali kakor sta že rekla tistem čarovniku, sam omlačim in obklestim tako, da se ne bo nikomur več ljubilo, ljudi slepariti in goljufati po svetu. Torej z Bogom! Pa povejte doma, da že pridem za vama; toda brez denarjev ne. Lahko noč! Tako sem jima jo povedal.

Tesarja se na to vrneta, jaz pa zavijem v gozd. Najpoprej se preskrbim z gorjačo, podobno tisti, ki jo je imel sveti Krištof, sko je Kristusa čez vodo prenašal.

Krepko opirajoč se na svoj drog — ker palico ne smem imenovati na pol okleščen kol, ki mi je segal čez glavo — korakam v gosto lesovje.

Kako poldrug uro hodeč dospem do samotne krčme; bila je še luč v njiju. Zavijem noter, misleč, mogoče tukaj kaj bolj natanko poizvem, kadar sta šla potepuhu mimo. Polič vina in mesena klobasa bi se tudi prileglala.

Ko vstopim, zagleđam pri mizi dva človeka, ki sta se bolj po tihu med seboj menila. Začnem ju bolj natanko opazovati in kmalu spoznam, da imam pred seboj iskranata. To mi potrdi tudi neki koš in neki rudeč dežnik, ki sta stala na klopi pri peči.

Ko pride natakarica in mej vpraša, je li budem kaj jedel, zavrnem jo, da bom že sam šel v kuhinjo

in naročil gospodinji, kaj naj mi napravi. Na to vstanem in grem iz sobe.

V veži povprašam za gospodarja. Ko ta pride, mu povem, da sta potnika zelo sumljiva človeka. Jaz jih bom prijet zares, rečem mu. Nikarj se torej ne mešaj v naše reči, če bodemo malo zavpili. Pravica se more skazati!

Potem grem v kuhinjo, naročim si večerjo ter se vrnem zopet v sobo. Naša dva znantca sta pa iz mojih pogledov kmalu spoznala, da se zbirajo za-nju neprjetni oblikaki, iz katerih se bode gotovo še čul gromoviti tresk.

Zato pokličeta gostilničarja, plačata in hočeta oditi. Toda meni ni bilo to po volji. Vstopim se med vrata in zarežim nad njima: Pred ne gresta iz hiše, da se v neki stvari pomenimo.

Ona dva se pričneta hudovati in rotiti se, da sta poštena človeka, da morata še nocoj dalje. Še celo gostilničar potegne z njima in me nagovarja, naj ju pustim pri miru.

Potem so začeli nekaj nemški govoriti, česar pa jaz nisem razumel. Toliko sem si iztolmačil, da sta gostilničarju dobro plačilo obljubila, če jima pomaga, da meš s silo odstranijo. Toda jaz, ne boli, posežem za vrata po svojo gorjačo ter rečem: No, štrigalice, predelane, zdaj pa le sem, če imate kaj srčnosti! Povem vam pa, da se vas treh prav čisto nič ne bojam. Še trije taki lahko priđejo, pa vas bom vse paličil in uril, da se bode sami sebi smilili.

Tako sem zarohnel nad njimi in vsem je upal pogum, niso se me upali lotiti. Gostilničar me prične zopet z lepa nagovarjati.

Ona dva sta pa tajila, da ni res, da sta poslena človeka. Pretila sta mi celo, da me gresta tožit, ker jih pripravljam ob dobro ime. Tedaj mi je

bilo pa že vsega preveč. Da bi se z gosposko imel sitnosti, mislil sem si, to pa ne gre, in zaradi dveh potepuhov.

Malo sem pogledal okrog sebe, potem sem pa zgrabil celi koš ter ga trešil ob tla, da se jef ves zdobil.

Tedaj se pa usujejo iz njega križaki in privali cela kepa srebrnega denarja.

Cegavo je pa to-le, zarežim nad njimi ter hitro pobrem srebrnike in jih spravim v vrečico, ki se je pretrgala, ko sem vrgel koš ob tla.

Prebita reč, kaj menite, to so me gledali debelo. A nobeden ni zinil besedice. Potem sem pa vrgel vrečo čez ramo ter rekel:

Zdaj pa le bodita nedolžna! Kar sem iskal, sem dobil. Lahko noč.

Vzel sem v roke palico in jo še tisto noč pri-mahal domov ter izročil denar Francetu.

Tako nam je priporovoval ded, sedeč na klopi pred ulnjakom. Sedaj že mirno počiva pod hladno odojo.

A' priporovest, „Kako je desetega brata lovil“, še živi pri potomcih in marsikaka ženica jo drage volje priporoveduje radovedni mladini dolge zimske večere pri prejti.

Smešnica. Sodnik obtožencu: Kako ste mogli krčmarja, ki ste mu ostali dolžni zapitek, imenovati osla? — Obtoženec (muzaje se): Gospod sodnik, hotel sem mu samo napraviti poklon, ker sem bil namreč čital, da osel ni tako neumen, kakor se ga sodi.

Ciril-Metodova družba.

Ciril-Metodova družba je bila desedaj še edina družba, v kateri so se zbirali pristaši različnih političnih naziranj k skupnemu narodnemu delu. Vsakdo je po svoji moći rad prispeval, da družba more izvrševati svoj namen, ki obstoji v tem, da podpira razvoj slovenskega šolstva v narodno-nevarnih krajih. Toda slovenski liberalizem ni mogel več prenatisi skupnega narodnega dela, ampak stegnil je sedaj svoje razdirajoče prste po družbi, da si jo osvoji za svoje strankarsko torišče ter spravi v njeni odbor nekatere slavobjepne svoje pristaše. Na glavni skupščini Ciril-Metodove družbe dne 6. avg. v Bohinjski Bistrici so naskočili liberalci pod vodstvom svojega somislečega dijašta družbo, odklonili pri volitvi v odbor pošteno sporazumljene z drugimi strankami ter volili v odbor same take ljudi, do katerih imajo le liberalci svoje zaupanje. S tem so odobili vse, ki ne misijo liberalno, od družbe ter s tem prizadeli veliko, neizmerno škodo narodni stvari. Kjer hočejo in bi morale delovati skupno vse stranke, tam tudi ne sme samo ena stranka nastopati gospodijoče, ampak iskati sporazumljena in složnega postopanja.

Družba sv. Cirila in Metoda že iz desarnih ozirov potrebuje sloge in edinstvo. Vzdržuje namreč 11 otroških vrtec, 3 vrtece podpira, vzdržuje 5 ljudskih šol ter plačuje dva posvetna učitelja, 17 posvetnih učiteljev ter 17 šolskih sester-učiteljev, torej skupaj 41 učnih moči. Za te sole in učiteljske moči potrebuje na leto okroglo 70.000 K. Gotovo sveta, katere liberalci sami za delj časa ne bodo mogli spraviti skupaj.

V odbor so izvoljeni večinoma mlađi ljudje, kateri še za narod niso drugega storili, nego da so pravočasno pokazali svoje liberalno perje. Kot zastopniki za Stajersko so se predlagali dr. Medved, dr. Bezjak, dr. Žmave, toda liberalno dijaštvu, ki je imelo največ pooblastil od podružnic, je vse odklonilo ter nam vslilo liberalnega strankarja Pahernika. Naši somišljeniki so hoteli izvedenega šolnika, liberalci pa fanatičnega strankarja! Niso pač misili na narod in njegovo korist, ampak na stranko.

Kamorkoli je prišla v obmejne kraje vest o ravnaju liberalnih zdražbarjev v družbi sv. Cirila in Metoda, povsed se izraža obžalovanje. Tudi trezni liberalci, ki žive ob meji v hudem boju z narodnimi nasprotniki, obžalujejo, da se je zanesel razpor v tako važno narodno družbo. Seveda, liberalni vojni štabi v Celju in Ljubljani ne razumejo, kaj se pravi boj za slovenski jezik in slovensko zemljo, za to tudi hladokrvno pripuščajo, da se razbijajo najvažnejše narodne naprave. Že veliko zla je prinesel liberalizem med Slovence, in najmanjše zlo ni, ki ga je povzročil z razbitjem družbe sv. Cirila in Metoda.

Politični ogled.

Vinski zakon. Kakor poročajo, bo zakon o prometu z vinom in vinskim moštrom, ki je že 12. aprila t. i. dobil cesarjevo potrjenje, v kratkem razglasen. V moč stopi zakon v treh mesecih po razglasitvi v državnem zakoniku. Iz tega sledi, da bo zakon imel že moč na letosnjem vinske pridelke.

Rešitev kmečkega vprašanja na Rusku. Službeni listi poročajo, da vlada hoče prodati kmetom 10 milijonov desetin, to je 109.000 km². Vendar pa ne bo razdelila takoj vsega "zemeljskega fonda", ampak letos samo 722.000 desetin ali 800.000 ha. Eni obitelji se ne bode prodalo več kot 20 desetin v nerodovitnih krajih, v rodotinah pa osem in pol desetine.

Shod kršč. socijalnega delavstva v Avstriji bo dne 29. in 30. sept. v Linetu. Slov. kršč. socijalno delavstvo bo zastopal drž. poslanec dr. Krek.

Hrvatska kmečka stranka je sklicala za 25. t. m. v Zagreb veliki shod. V vzporedu je tudi obhod po mestu, kjer se bode govorilo pred spomeniki Preradoviča in Jelačića.

Hrvatske razmere. Ni še dolgo, odkar je bil imenovan Rakocetay hrvatskim banom, že je mož nemogoč. Nikdo ga več resno ne vpošteva. Celo mažarski listi se norčujejo iz njega in pravijo, da je strašilo za vrabce. Niti najhujši klečeljci se mu nočejo vdinjati, da bi prevzeli prve in najodličnejše hrvatske službe, ker vedo, da ne bo dolgo, ko bo moral pobrati svoja šila in kopita in odkuriti. Od vseh stran je letel nanj osoljeni dovtipi. Revež je še vedno sam in ne more dobiti niti jednega pomagača. Mi Slovenci želimo svojim hrvatskim bratom, da bi se čim prej odkrižali tega moža, ki ga jim je poslala sovražna ogrska vlada, da bi jih tepel s šibo.

Hrvatsko-ogrski spor se še nadaljuje. In kako tudi ne? Pretečeni teden je Košut zopet zapovedal zagrebškemu poštnemu ravnateljstvu, da se smejo za promet v tuje dežele le uporabljati tiskovine z mažarskim in francoskim jezikom. Hrvatski jezik pri tem ne pride v poštev. Medtem pa, ko dobivajo Hrvatje od Mažarov klofatu za klofuto, se pa med seboj preprijejo in to vedno bolj in bolj. Mažarji se pa med tem lepo pripravljajo za poslednji usodni udarec. Zagrebčani imajo poseben bojkotni odbor, ki se bo te dni posvetoval, kako prekiniti vsako trgovsko zvezo z Ogrsko. Seveda so Košut in njegovi lepi prirvzeni nad tem silno razburjeni — vendar za enkrat bržkone brez potrebe. Ogrska vlada povdarda, da je treba nagodbo izpreminiti tako, da se bo priznala mažarska državna jednota. To bi se zgodilo tako, da bi hrvatski poslancev ne volil sabor, ampak Hrvatska bi se morala razdeliti v

enake volivne okraje skupno z Ogrsko ter tako naravnost volila poslance v budimpeštansko zbornico. Ta načrt je Vekerle tudi predložil cesarju, ki ga menda odobruje. Hrvatski ban Rakocetay pa misli ustanoviti novo stranko in na ta način rešiti to vprašanje. Čakajmo, kaj pride.

Mala politična naznanila.

Dne 6. avgusta: Francoski so izkricali v Casablanci svoje čete in nagnali uporne Maročane v beg. Vojna ladje so pa obstreljale okolico mesta.

Dne 7. avgusta: Vlada namerava baje sklicati bodoče zasedanje državnega zбора koncem meseca oktobra. V tem zasedanju pride na vrsto tudi preosnova tiskovnega zakona. — Češka katoliška stranka se je izrekla za splošno in enako volilno pravico v deželnem zboru. — Tudi v deželnem zboru Buvkovine pride v jesenskem zasedanju na dnevnih redovih preosnova.

Dne 8. avgusta: Francoski križarji so streljali v mesto Casablanca; del mesta gori. — Cesar je imenoval bolgarskega kralja za imejitelja 11. huzarskega polka, v katerem je služil kralj kot nadporočnik, ko je bil izvoljen za kralja. — Tudi v marokanskem mestu Mazagan so se pojavili napadi na Evropejce. Francoska križarka je začela na mesto streljati.

Dne 9. avgusta: Več vojakov v boju pri Casablanci je umrlo, čeravno so imeli lahke poškodbe. Zdravniki pravijo, da so bile kroglice Maročancev zastreljene. — Povodom obletnice papeževega kronanja je služil papež slovesno sv. mašo v siktinski kapeli. — Danes je obiskal siamski kralj nemškega cesarja. — V Casablanci je mir. Mesto je zasedlo 200 vojakov. — Mesto Juby v Maroku so napadli Maročani. Rešil se je samo guverner. Vojake so pobili ali pa ujeli. — V Indiji se širi agitacija proti Angležem. V Kalkutti so napadli Indijci dva angleška policajca. Anglija zbirala v Indiji vojaštvo.

Dne 10. avgusta: Italijanski zunanjji minister Tittoni obiše dne 22. t. m. našega zunanjega ministra Aerenthala. Sredi septembra pa ga obiše ruski zunanjji minister Izvolsky. — Na Portugalskem je priredilo ljudstvo proti kralju Karolu v mestu Pedros Salyodus hrapne demonstracije. Kralj se je bitro odpeljal. — Španski kralj in kraljica bosta obiskala našega cesarja.

Dne 11. avgusta: Dne 16. t. m. stopi v veljavu novi obrtni red. — Stivo novincev za mornarico se bo zvihalo. — Neka grška banda je odvedla iz Soluna bogatega Angleža in zahteva za njega čez 100.000. — 3000 Maročanov je napadlo genera Drude, ki tabori pred Casablancom. — Korejske čete so se v mestu Voueu uprele Japoncev. Po dveurnem boju so zmagali Japonti. — Euharističnega konгрesa v Metzu se je udeležilo 6000 duhovnikov. — Telegrafisti v Ameriki stavkajo.

Dne 12. avgusta: V perzijskem parlamentu so se vršili burni prizori. Zbornica je pozvala novega šaha, naj prizna ustavo, sicer se je batil nemirov. — Listi poročajo, da je v Maroko mir, toda ta novica je zelo malo verjetna, ker general Drude zahteva 3000 do 4000 mož pomoči. Med mohamedanskim prebivalstvom v Maroko vre.

Razne novice.

* „Domovina“ je staro klepetulja in zato se ji zgodi, da danes ne ve več, kar je včeraj slišala ali sama klepetala. Pravi, da je bilo vedno njen stališče, naj se pošljejo na Dunaj kot poslanci najbolj zmožni ljudje. Vkljub temu „stališču“ pa je v zadnjem volilnem boju podpirala Robleke, Ježovnike, Roše itd., listo najbolj nezmožnih kandidatov. V volilnem boju je nesramno napadala osebne zadave dr. Ploja, sedaj ko je zapustil svoje tovariše in šel sedet med liberalne slovenske poslance, ga povzdiguje v deveta nebesa.

* **Nesramnost** je vedno tovarišica neumnosti in za to jo najdemo tudi pri celjski starici „Domovini“. Poroča namreč o nekem fantovskem pretepu ter potem celo po „Štajerčevi“ maniri nesramno pristavi: „Ni nam znano, ali je obiskoval (glavni razgračač) krščansko-socialni kurz v Mariboru ali ne?“ Obiskovalci krščansko-socijalnega kurza v Mariboru so bili sami vrli pošteni kmečki mladeniči in možje, kajih lastnosti pa pisateljem v „Domovini“ ne moreno priznati!

* **Repatica** se vidi sedaj na nebnu. Vzhaja okoli 1. po noči. Proti koncu septembra bo se prikazala še le okoli pol 5. ure zjutraj. Videla se bo še do začetka prihodnjega leta.

* **Osebne vesti.** Stavbinski pristav Weingerl je prestavljen v Celje. Zopet nov nemški uradnik!

* „Naš List“ piše z ozirom na družbo sv. Cirila in Metoda, da so naši somišljeniki silili v odbor „mariborskoga razdirala“ in škodljivca dr. Korošca, ki nima prav nič smisla za narod, kar je pokazal njegov izstop iz stajerskega narodnega sveta. Kranjskemu listu povemo, da je v tem stavku zapisal kar dve neresnici. Prva neresnica: Niti sam niti kdo drugi ni silil dr. Korošca v odbor dražbe sv. Cirila in Metoda. Druga neresnica: Z izstopom iz Narodnega sveta je pokazal dr. Korošec samo, da nima nobenega smisla za liberalno politiko, kajti on je izstopil, ko se je začel Narodni svet na korist liberalcev mešati v stankarsko politiko ter skušal spraviti liberalne poslance v državnem zboru pod varno straho. To pa ni narodna, ampak strankarsko-liberalna politika, vsled česar so izstopili iz Narodnega sveta vsi zastopniki Slovenske kmečke zveze, med njimi tudi dr. Korošec. Ako „Naš List“ ljubi resnico, lahko to pove tudi svojim čitaljem.

* **Za varstvo** slovenskih deklet, ki pridejo v Trst v službo ali pa skozi to mesto potujejo, obstoji v Trstu zavod sv. Nikolaja. Tekom devet let, kar ta zavod obstoji, je bilo

sprejetih 9000 deklet. Kake važnosti in kako koristen je tak zavod, to ve le ceniti tisto dekle, ki pride v to tuje mesto in najde v tem zavodu prejetno pribrežališče. Ker pa zavod vzdržujejo le milodari, zato ga priporočamo v podporo denarnim zavodom in občinam.

* **Iz Maribora** se poroča „Naši Moči“: Ko so bile tukaj ožje volitve, sreča socialni demokrat kmeta iz Pobrežja pri Mariboru in mu zažuga tako-le: „Fardamani pauer, zdaj boš mogel pa sam bolj delati, hlapec ti ne bo več delal od ranega jutra do pozne noči, ampak samo osem ur na dan. To bodo zdaj že naredili naši poslanci, da boš vedu.“ Kmet mu pa prav mirno odgovori: „Kadar mi bo hlapec delal osem ur na dan, takrat boš pa ti namesto deset dal dvajset krajcarjev za liter mleka.“ In šel je počasi naprej. Kmetje! To so tisti vaši prijatelji, katere nekateri radi podpirate na shodih, ki jih prirejajo.

* **Z neumnosti** se tudi bogovi brezvsečno bojujejo, pravi stari pregovor, in mi skušamo resničnost tega reka nasproti celjski klepetulji „Domovini“. V vsaki številki zapiše vsaj eno gorostasco, bliščičo neumnost! Evo služaja iz zadnje sobote številke! Piše o skupščini sv. Cirila in Metoda in navaja tudi izjavo Grafenauerja, v kateri se obžaluje, da so liberalci zanesli razdor v družbo. Mi smo že to izjavo dobesedno objavili. Podpisali so izjavo za Štajersko dr. Korošec, dr. Vrstošek, za Koroško dr. Brejc, Grafenauer itd. itd. Zdaj pa pride celjska „Domovina“ s svojo osušeno pametjo, vidi pod izjavo te podpise ter vsklikne: „To je lista njih kandidatov . . .“ Niso li to imena samih nesposnih in nepomirljivih klerikalcev? Ne, ljuba celjska tetka! Bodu mirna! To so samo podpisi pod izjavo, kandidatno listo pa vidi le tvoja čudovita neumnost!

* **Z imeni na dan!** Hujše in grše nego „Štajerc“ zarašmuje „Narodni List“ one kmete, ki nočejo trobiti v njegov rog. V zadnji številki pravi, da je g. Ozvatič ob prilikri Plojevega ormožkega shoda vpijanil nekaj kmetov ter jih tako naščeval, da so z noži v rokah hoteli (!) shod razgnati. Zavoljo neomadeževane časti kmetov iz ormožkega okraja zahtevamo, da pride „Narodni List“ z imeni na dan. Dokler tega ne storí, je grd obrekovalec in zasramovalec slovenskih kmetov, katerim krade javno čast in dobro ime. Že iz današnjega poročila g. Ozvatiča je razvidno, da je „Narodni List“ hudobno lagal. Iz trte izvita je tudi njegova novica, da je bil gosp. Ozvatič zaradi shoda v Ormožu po nemškem vitežkem redu prestavljen.

* **Socijaldemokrati farbajo.** V Trbovljah in okolicu so imeli zadnji čas socijaldemokrati več shodov, kjer so njihovim govornikom v nebesa povzdigovali zasluge socijaldemokratičnih poslancev, grdo pa napadali krščanske socijalce. Seveda je devet desetin od vsega res, kar so ti gospodje „delavci“ pripovedovali. Med drugimi „neresnicami“ naj omenimo samo eno. Neki govornik je pripovedoval svojim strmečim poslušalcem, da so socijaldemokrati dosegli, da bo dala država 100 milijonov krov v zaklad za starostno zavarovanje. To se vidi, kakšne poslušalce imajo socijaldemokrati, ker kaj takega verjamejo. Saj pri nas na kmetih že vsak ve, da je ta predlog stavljal kršč. socijalec dr. Lueger. Socijaldemokracija je že na slabih nogah, če si mora s takimi lažmi pomagati.

* **Popustek na zemljiskem in hišnem davku,** znižanje pridobinjske glavne vsote in določilo pridobinjskega davka od podjeteb, zavezanih javnemu dajanju na leta 1907: Po ukazu c. kr. finančnega ministrstva z dne 24. junija 1907, št. 43.478, se je v smislu členov IV. do XI. postave z dne 25. oktobra 1906, drž. zak. št. 220, za 1. 1907. 1. popustek na zemljiskem davku 15 odstotkov, in na hišnorazrednem in hišnonajeminskem davku na 12 in pol odstotka določil, 2. je ostalo znižanje pridobinjske glavne vsote kakor pretekla leta, ter se je 3. določilo davčno merilo za v § 100, odstavek 1 in 5 omenjene postave o neposrednih osebnih davkih navedene, javnemu dajanju na leta 1907 zavezane podjetje na 10 odstotkov.

* **Kaj je list „Štajerc“?** To nam pove nemškutarski „Štajerc“ v svojem lističu sam. V dopisu iz Račjega pravi, da je „Štajerc“ list nevednemu ljudstvu, kateri ima lepo število naročnikov, med katerimi se jih dosti najde, ki niti ne vedo, zakaj so naročeni na ta list in zakaj ga čitajo. Tukaj ima „Štajerc“ enkrat prav, kajti mnogi nevedni „Štajerčevi“ naročniki niti ne vedo, zakaj so na list naročeni in zakaj ga čitajo. Pa jim povemo to mi: Mnogi so naročeni na list zato, ker jim naročnine ni treba plačati, mnogi ga pa čitajo zato, ker jim ga nemškutarski trgovci zastonj vsljujejo.

* **Poslanec Roblek in hmelj.** V volilni borbi so hodili Roblekovi agitatorji pri hmeljarjih okoli ter jih obetali visoke cene hmelja, ako bo Roblek izvoljen. Roblek se je slikal hmeljarjem kot mož, ki bo povzročil novo zlato dobo za hmelj. Sedaj je Roblek v istini poslanec, cena hmelju pa je nizka kakor malokedaj. Ponujajo zanj 1 K 40 v. Že ob volitvi sino opozarjali ljudstvo, da Roblekovi agitatorji ljudstvo le slepijo.

* **Paberklj iz „Domovine.“** Pod okriljem dr. Serneca si upajo študentje okoli „Domovine“ pisati že najdrznejše reči o katoliški veri in cerkvi. V št. 30. piše ta list o zborovalcih na Velehradu: „Prav“ Kristusova cerkev je po njih (zborovalcev) trditvah samo katoliška. — Ali po trditvah celjskih gospodov liberalcev ni samo katoliška vera edino prava? Le odkrito! Na dan s poštenim odgovorom! — Delovanje za razširjenje katoli

se v deželnem zboru ne bode moglo nič storiti proti zajcu, „ker je v njem preveč veleposestnikov, župnikov in gospodskih kmetov, ki radi zahajajo na lov.“ Poglejmo si, koliko župnikov je v deželnem zboru? Med Slovenci v deželnem zboru ni župnika, in sploh ne duhovnika, med nemškimi poslanci pa je samo eden, torej v celem deželnem zboru samo eden! In „Domovina“ slepari svoje nemisleče bralce, da je v deželnem zboru več župnikov!

* **Poročila** se je na Vrbskem jezeru hči mariborskega notarja gdč. Alicie Firbas z dunajskim trgovcem K. Deckerjem.

* **Tržne vesti.** Borze s pridelki so zelo dobro obiskane. Vse čaka radovedno, kam pripeljejo visoke žitne cene. Letos je nameč pšenica za 4 K., rž za 2 K., oves za 1·70 K. in koruza — 70 K. dražji kakor lansko leto ob istem času. Zadnji teden pa je zopet poskočila pšenica za 10 v., rž se je podražila za 10 do 15 v., ječmen se je znatno podražil in tudi koruza in oves sta dražja za približno 10 do 20 v. od zadnje sobote. Cene mesa na Dunaju: Cene za kilogram so sledete:

goveje meso prednje	K 1—	do K 1·45
", zadnje	1·24	" 1·50
teleće	" 1·04	" 1·10
svinjsko	" 1·26	" 1·30
ovčje	" 1—	" 1·16

Repno olje stane na Dunaju 92 do 94 K. 100 klg, laneno olje 72·50 do 73 K. Tudi slanini in masti cene rastejo: domaća svinjska mast 73·50 do 74·50 K., slanina 70 do 71 K.

* **Nemško-slovenska jezikovna meja na Štajerskem.** Pod tem naslovom piše graški „Volksblatt“. Po zadnjem ljudskem štetju ima Štajerska od 1,356.497 prebivalcev 902.343 Nemcev, 409.531 Slovencev in 1457 drugih narodnosti. Dobra tretjina vseh prebivalcev je torej Slovencev. Gornja in srednja Štajerska je razen južnega roba nemška, spodnja pa do devet desetin slovenska in ta obsega 7 političnih okrajev in mesta Maribor, Celje in Ptuj. Od 64 sodnijskih okrajev pripada Slovencem 20. Jezikovna meja gre od vzhoda proti zahodu naslednje: pričenja se na štajersko-ogrski meji ob potoku Kušenica severno od Slov. gor. in se obrača najprej proti jugu do Mure, katero prekorači pri Radgoni, tako da se nahaja ob levem bregu Mure razen Slov. gor. še cela vrsta slovenskih občin. Pri Gor. Radgoni se obrne naravnost proti zahodu in gre potem ob robu ravnine, tako da je ta nemška, Gorice pa slovenske. Nato gre meja zopet ob Muri, ki loči do Spielfelda Nemce in Slovence. Nato gre zopet med Muro in Dravo po Slov. goricah in potem čez Posruck in Radlberg naravnost proti Koroškem, tako da pride do koroške meje blizu Drave ob Hühnerkoglu. Vzhodno od Luč je še nekaj slovenskih občin, ki so bile pred nedavним še nemške.

Če se hoče na kratkooznačiti jezikovno mejo, se morajo imenovati kraji Radgona, Murek, Spielfeld, Luče, Arnfels in Eibiswald. Kar se tiče jezikovnih otokov, se ima imenovati „Das deutsche Festungsdreieck“, Maribor, Celje, Ptuj, o katerem pravi „Volksblatt“, da imajo njemu Nemci zahvaliti svojo politično in gospodarsko moč. Razen tega se nahajajo Nemci še v Mahrenbergu (31.3 %), Muti, Sv. Lovrencu, Slov. Gradec (14.5 %), Slov. Bistrica (7 %), Laško, Brežice in še nekaj manjših krajih. V Ljutomeru se trdi, je polovica Nemcov, v Mariboru pa zatrjuje „Volksblatt“, da je 82.6 %, v Celju 77.3 % in Ptiju 84.4 % Nemcov; v manjših sodnih okrajev ne presegajo Nemci nujker 5 %. Kar se pa tiče Slovencev, jih je v nemškem ozemljju v Lipnici 6.1 % in v Radgoni 10.1 %.

Če se vpraša, razpravlja dalje „Volksblatt“, kaj da je vzrok različnim spremembam v posestnem stanju med Slovenci in Nemci, se mora na eni strani vpoštovati naravne moč narodova in na drugi priseljevanje. Glede naravne narodove moči spada Štajerska med dežele, kajih prebivalci se jako počasi množe. V tem oziru so pa Nemci mnogo na slabšem nego Slovenci in to celo v pristno nemških krajih. Dočim so se Nemci v najboljšem slučaju pomnožili za 5.53 %, in to v pristno nemških krajih, so se Slovenci v najslabšem slučaju pomnožili za 6.56 %, v najboljšem pa za celih 10.64 %. Vzrok temu je to, da je število rojenec med Slovenci veliko višje in umrljivost manjša. Posebno se še kaže navadna in obenem nravstvena moč Slovencev v tem, da je nezakonski otrok med Nemci v velikanskem številu več nego med Slovenci: to priznava „Volksblatt“ sam. Kar se pa tiče priseljevanja, pravi „Volksblatt“, da je priseljevanje Slovencev posebno glede Maribora Celja in Ptuja ravno trikrat večje nego priseljevanje Nemcov.

Razen tega je pa treba tudi vpoštovati, da prihajajo Slovenci v primeroma veliko večjem številu na nemški sever Štajerske, nego Nemci in to veliko več iz Kranjske in Koroške, nego iz Spodnje Štajerske.

Vzlič temu je pa po statistiki stanje tako, da so se Nemci napram Slovencem dvignili za prilično 3 % in to ponajveč v poslednjih 20 letih. Vobče se mora reči glede jezikovne meje, da so Nemci pridirali na vzhodu od Spielfelda do Radgone, na zahodu pa Slovenci od Eibiswalda do Spielfelda. Takisto pa se je pokazalo pri jezikovnih nemških otokih, da so Nemci, če že ne napredovali, pa vsaj ostali v isti višini kot prej. V sodnih okrajih Spod. Štajerske so Nemci deloma napredovali, deloma nazadovali; gre se pa obče za na več nego 1 %. Če Nemci napredujejo, je vzrok temu to, da se od Slovencev navadno gospodarsko slabjejši sloji priseljujejo in pa — v čemur ima „Volksblatt“ popolnoma prav — da se

Slovenci vedno prej udajo jezikovno Nemcem, nego nasprotno. Žalostno, ampak resnično!

Ta razprava, ki je pisana kolikor toliko nepristransko, naj bo nam Slovencem v poduk.

Mariborski okraj.

m **Crešnjevec** pri Slov. Bistrici. V nedeljo je umrl tukaj najstarši možak na okoli. Trdn kmet Pušnik je šel pod grudo. Bil je zelo skrben gospodar in vzoren hišni oče. Vsem svojim otrokom je pre-skrel dober kos kruha, tako, da je sedaj po svojem 91. letu lahko mirno zatisnil oči. Sveti mu večna lu!

m **Sv. Jakob** v Slov. gor. Veselica slovenskega izobraževalnega društva dne 11. avgusta t. l. se je vrlo obnesla. Prostori pri Dolajšu so bili prepapoljeni. Društven mešan zbor je prednašal narodne pesmi, dekleta so govorile in deklamovale. Igra „Sv. Neža“ je bila dobro naučena in je vse zadovoljila. Srčelov in pošta sta nam prinesle obilo zabave. Čisti dobiček se porabi za knjižnico. Nekateri neudje se farizejsko spodikajo nad Jurčičevimi in Sienkievičevimi romani, ki je izposojamo le odraslim, imamo pa tudi za mladino dovolj primerne čtiva, torej prazen strah! S tem društva ne ugonobite, ker je hinavski vaš namen preveč razviden. Društvo raste znotraj, ker udje koč skala trdno vklip drže in se v vseh koristnih rečeh izobražujejo, pridno bero in tamburajo, pa tudi na zunaj imamo ugled. To je pokazala zadnja udeležba.

m **Med nevihto** v četrtek dne 8. t. m. je udarila v Gornjem Logu, fara Laporje, strela v gospod. poslopje pri posestniku Martinu. Poslopje je zgorelo do tal. Fantje iz Videža so preprečili, da se ni ogenj razširil na hišo.

m **Nesreča.** Pri stavbi nove šole za koroško predmestje v Mariboru se je dne 9. t. m. zrušil košček zidu, ki je podrl oder. Pri tem je ubilo zidarja Karola Senekovič, težko ranilo pa zidarja Ljudovika Krajnc in delavko Nežo Gajzer.

m **Poljčane.** Lažnjivi dopisnik ptujskega „Štajerca“ je pisal v št. 31, da le tisti dobi denar pri posojilnicu, kateri meni da 50 do 100 kron. Ako mi dokažeš, da sem le eno korno dobil za moje delo ali svetovanje, dobiš takoj 500 kron. — V št. 32 pišeš, da sta že dva umrla zavolj mojih klobas. Ako moreš ime le enega navesti, dobiš takoj 500 kron. Poglej ti, laženberger, koliko si boš lahko šnopsa privoščil za 1000 K! Ako pa ničesar ne dokažeš, tedaj pa ostaneš star lažnjivec in žrec katoliško misleč Slovencev. — Poljčane, dne 11. avg. 1907. Fr. Gajšek.

m **Plačilo za ljubeznjivost.** Trimesečno ječo so prisodili v Mariboru 38-letnemu dminaru Mihaelu Hodniku. Mož je šel po svojo ženo Amalijo k njenemu očetu, ker mu je ušla. Dobil jo je na polju, jo takoj podrl na tla in jo pričel pretepavati. Tomaž Doubek, Antonija Sušek, Julijana Urnat, njen mož, Mihael Urnat in njegov brat Feliks Urnat so se vrgli na Hodnika, da bi mu iztrgali ženo iz rok. Hodnik je nato sunil s pestjo očeta svoje žene s tako silo v prsi, da mu je zlomil dve rebri.

m **Med potom** iz Slov. Bistrice na Gornjo Polskovo sem si zadnjič ogledal Oglenščak. Ko grēm po občinski cesti, zagledam na desni strani pred napol zidanim poslopjem moža, ki je bil Štajerc. Ljudje so mi pravili, da se piše Jože Pristovnik in da je pri zadnjih volitvah strašno agitiral. Zbaroval je okoli volilce, koga bodo volili. Ti Pristovnik, ali ne veš, da je volitev tajna. Tudi o neki ženski so mi pravili več kaj, pa o njej si ne upam nič pisati. Ko bi še priseljek na Oglenščak, to bi jih slišal iz jenih nemških ust. In tega se bojim. Zato pa srečno, pa ne na večeno!

m **Sv. Duh** pri Lučanah. Tukajšnja posojilnica ima 1. septembra svoj jesenski občni zbor. Ob tej priložnosti priredi se v gostilni g. Gaubeja p. dr. Rovič tombola s koncertom za uboge učence. Vsi prijatelji obmejne mladine se vabijo na to veselico.

m **V gnojnico** je padel v Štatenbergu dveletni otrok posestnika Kužnerja ter utonil.

m **Selnica ob Dravi.** Opozorjam se enkrat na veselico, katero priredi dne 18. t. m. naša čitalnica. Začetek ob 8.

m **Hotinja vas.** Požarna brama in izobraževalno društvo pridera dne 18. avgusta na vrtu gostilne g. Primeca veselico s sledenim vzporedom: 1. Nagovor, 2. vaje z brizgalno, 3. ljudska veselica: tamburje, petje, govori, gledališka predstava, srčelov, zvezč umetna razsvetla, veslanje po ribniku. Svira domača godba. Začetek ob 3. pop. Vstopnina 30 v. V slučaju slabega vremena se preloži veselica na prih. nedeljo.

Ptujski okraj.

p **Ormoški shod.** Nisem mislil odgovarjati raznim poročilom o ormoškem shodu dne 14. julija, a ker si zlasti „Domovina“ ne more oddahniti ter še vedno polnil svoje predale z osebnimi (!) napadi na mene in z grdim blatenjem naših zavednih kmetov, prisiljen sem, pojasniti vsaj to in ono iz teh stvarnih člankov.

1. Resnica je, da je društvo „Sloga“ poslalo velike lepake križem ormoškega okraja ter vabilo skupaj kmete, naj pridejo na shod, da pokažejo s tem svojo politično zavednost in zrelost. Res je torej, da se je klub zelo slabemu vremenu odzvalo iz vseh župnij ormoškega okraja precej zavednih in najoddlicnejših kmetov, med njimi mnogo županov, a ker ti niso prikimali izvajanjem in mnemu liberalne gozdove, ampak so kazali svoje lastno mnenje, za to se

jih sedaj zmerja z olikanimi izrazi: nahujskana in pijana tolpa, nahujskani in napiti ljudje, fanatizirani ljudje, ki so šli s kričanjem in nedostojnim obnašanjem v boju za duhovništvo itd. (Glej „Domovino“ št. 82, 83, 87.) Vkljub tem laskavim imenom, ki jih daje „Domovina“ našim zavednim kmetom, pa še se ista jezi nad „Slovenskim Gospodarjem“ v 87. št. in upa trditi, da „Slovenski Gospodar“ priobčuje zavito laž, da liberalci psujejo kmete.

2. Ker se je všet razbobil, da je bila rezolucija v Ormožu v prilogi g. dr. Ploju sprejeta z 98 glasovi proti 56, in ker je ravno to glasovanje naše kmete tako razburilo, potrudil sem se in dobil v roke imena udeležencev, ki so glasovali proti resoluciji iz teh le župnih: Velika Nedelja 51, Svetinje 9, Sv. Miklavž 16, Sv. Tomaž 21, Sv. Lenart 3, Ormož 20 do 30 (ker se o kakih 10 ne ve gotovo, so li glasovali za ali proti!), Sv. Bolfen 6. Središče 10. Stroga objektivnost pri glasovanju pa je naštela proti le 56 glasov. (Bodo seve zdaj gotovo resnici na ljubo popravili! Op. ured.)

3. V „Domovini“ in „Slov. Štajercu“ se mi očita, da sem nahujskal Velikomedeljane, in da sem jih že dopoldne napajal s pijačo. Kdor mi le pičiglo tega dokaže, dobi 100 K. Res je, da sem počrni sv. maši šel v bralno sobo in sem tam kmetom priporočal, naj gredo na shod, ker je na dnevnem redu važna Plojeva zadava. Hujškal pa jih nisem, še le miril. Kmetje so bili namreč sami zelo ogorčeni ter rekle: Dr. Ploju se ni treba nič opravičevati, on se ne že obsodil; mi nočemo poslušati nič več njegovih izgovorov in ne zagovorov itd., jaz pa sem jih miril ter jim dejal, naj gredo na shod in tam v obraz dr. Ploju svoje želje povejo, saj imajo do tega kot volilci pravico. Kmetje so me potem ubogali in šli na shod. Ali je bilo to hujškanje? Ne kaže li to velikoveč zavednosti in politične zrelosti naših kmetov? Naravnost ostudno laž pa moram imenovati pisanje, da so bili velikomedeljski kmetje pijani in da sem jih že dopoldne napajal. Dopoldne sem bil v cerkvi in nikjer nisem imel časa, koga napajati, to ve celo fara. Popoldne pa je prišla večina naših udeležencev k večernicam in takoj iz cerkve smo šli skupno v Ormož na shod, kjer so se naši nastavili v keglišču, ker so bile mize že zasedene; v keglišču pa niso ničesar pili, tudi niso ničesar zahtevali. Ali torej ni to grdo obrekovanje!?

4. Kaj pa naj rečem v članku, ki ga je priniesla „Domovina“ pod napisom: Atentat. Kdor je zmožen tako zavijati in podiktati, ni vreden niti časniške polemike. Zakaj pa dotičnik doslovno ne navede mojih besed, s katerimi sem storil tolik „atentat“ na hrvatsko duhovništvo! V št. 83. se sicer čitam, da sem očital hrvatskim duhovnikom posredno nemoralnost, v 84. št. pa je to že atentat! Res grozno! Toda oglejmo si stvar. O Hrvatih jaz sploh nisem razpravljal, ampak presojeval sem le Plojevo ravnanje in obsojal, da je ta zapustil 16 slovenskih kmečkih poslancev ter se oklenil 4 liberalcem; obenem pa sem trdil, da je to po mojem mnenju nemoralna politika, doma se tako ljuto bojeval proti liberalcem, ki imajo drug, našemu popolnoma nasproten program, kar sem dokazoval iz Hribarjevega programa na Kranjskem, na Dunaju se pa z istimi poslanci družiti, ako se tem le morebiti zljubi, svoj domači program začasno zatajiti, če to bolje kaže.

To ravnanje dr. Ploja sem grajal, ne da bi z besedico žalil Hrvate. In še le, ko je dr. Ploj sklepal, češ, če je ta njegova politika nemoralna, potem so nemoralni tudi hrvatski duhovniki, ki so v istem klubu, sem jaz dejal, da je so ti s slovenskimi liberalci v istem klubu, je to njihova stvar; Hrvatje ne umejo tako dobro sedanje naše bratomorne borbe, katero nam je vsilila nova Narodna stranka, pri njih je bolj državno pravno vprašanje v ospredju, kjer lahko gredo skupaj razni poslanci (oni tudi niso imeli z našimi liberalnimi poslanci nobenih osebnih bojev), torej se logično vendar ne more kar tako od dr. Ploja na vse hrvatski narod, osobito na hrvatsko duhovništvo sklepati. To je bila smisel mojega odgovora na dr. Plojev ugovor, in „Domovina“ imenuje to atentat an hrv. svečeništvo ter trdi, da sem rekел, Hrvatje so naši nasprotniki!

Kam pa še, gospodje? Ali tako umevate svobodo v besedi, da bi Vam na javnem shodu ne smeli nikdo ugovarjati, nikdo kritikovati vašega ravnanja, sicer je treba s polenom po njem? Celo kazensko ste hoteli postopati proti meni in kmetom, kakor ste grozili v „Domovini“ in na shodu. Zakaj pa niste, da bi svet še bolj spoznal, kako ste svobodoljubni in napredni.

Fr. Ozvatič, kaplan.

p **Sejmi za žrebata** se bodo vršili v Ptaju dne 4. in 18. sept.

liko cesarsko slavnost. Najprej bode v čitalnici slavnostni govor, potem na vrtu gospoda Franca Ogrizek ljudska veselica s petjem, šaljivo pošto in licitacijo zanimivih dobitkov. Cisti dobiček je namenjen za "Bračno društvo". Udje in prijatelji društva, pridite v obilnem številu!

Ljutomerski okraj.

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Grmeli so topiči in plapolale so zastave, ko je dne 4. t. m. obhajalo naše Bračno društvo svojo desetletnico. Ljudstvo se je nabralo na Mundovem vrtu, da je bilo veselje pogledati to veliko množico. Gostje od blizu in daleč so nas počastili. V senci jablan, na katerih so viseli razun jabolk raznobarvni lampijoni, je bilo kakor v bajnem gozdčku. Pri različnih ljudskih zabavah: strelišču, cirkusu, eveličnem šotoru, so se ljudje kogneti. Okoli šotorja, kjer so prodajali gibance, potice in druge sladke stvari, so se ljudje najbolj gnetli, dokaz, da prleki ljubijo pogače. Bajen je bil zvečer pogled na obširen vrt, ko so začarali lampijoni. Mešan pevski zbor jurjevški pel je krasno. Glasovi vrle Kocmutove godbe so se menjavali s petjem. Med celo slavnostjo od začetka pa do konca so se vrstili govorji eden bolj navdušen kot drugi. Posebno moramo omeniti slediče govore: g. predsednik Košar prednašal je razvoj in delovanje društva, g. kaplan Stuhec, g. abiturient Kranjc iz Št. Petra kot slavnostni govornik nam je slišal položaj kmetja za dobo jorobstva, vstaje in staro pravdo, prof. Ilešič pa nam je podal kratko zgodovino jurjevških kmetov. Tudi neki hrvatski gost je imel navduševalni govor. — Zvezčer smo gledali naše vrle igralce, kako so predstavljal Martina Krpana. Vse igralce in igralke moramo počivaliti. Po predstavi pa smo se zabavali naprej, dokler nas ni pozni čas prisporjal, da smo se razšli. Prisrčna hvala prirediteljem za prijetne urice, katere ste nam priredili. Bog vas živi in vaše vrlo društvo!

Slovenjgraški okraj.

Shod v Šmartnu ob Paki priredi Slovenška kmečka zveza v četrtek dne 15. t. m. (Marija vnebovzetje) ob 3. uri popoldne, pri g. Pertošku. Pričasti Kmečke zveze, pridite!

s Sv. Primož nad Muto. Srčno smo bili oveseljeni mi mutski Slovenci zadnje dni, ko je dospela do nas novica, da dobimo prihodnje leto deško enorazrednico; kaj takega smo si že davno želeli in tudi obljubljalo se nam je že dolgo; iz tajnikovega poročila na glavni skupščini pa smo zadobili gotovost v tej zadevi, stari odbor družbe sv. Cirila in Metoda nam je napravil to veselje. Ali veselje, v svojem začetku nepopisno, je dobito sila bridek priokus, ko se je jela pri nas razlegati vest o izida volitev novega odbora in o drugih žalostnih okolščinah zborovanja. Nič dobrega zdaj ne pričakujemo več, dokler bo tak odbor, ki je izšel iz le ene stranke i. s. tiste, h kateri mi mutski Slovenci nočemo pripadati in tudi nikdar ne bomo. Vidimo dovolj poučlj vih izgledov pri naših Nemcih in socijaldemokratih, kam dovede svobodomiselnina naprednost, poznamo tudi lepe uspehe razdragočega dela pri "Narodni stranki". Iz opazk, ki jih je bilo čuti na skupščini, sklepamo naravnost, da se hoče šolske sestre odpraviti iz Cirilovih zavodov, torej tudi iz Mate, kjer so šolske sestre jedino orale in s svojim težavnim a uspšnim naporom pripomogle, da je dozorela med nami zahteva po deški šoli, zdaj ko imamo dekleta na varnem. Zdaj ima šola, četudi enorazrednica, ugled v celiem okraju in vodstvo uživa priznanje tudi pri okrajni šolski oblasti; zato sester ne damo in sprejmemo za deško šolo le vrlega učitelja, moža, ki je do cela prepričan o potrebi verskonaravne vzgoje v šoli. Liberalec, aka ga poslje odbor, naj se koj raje ustavi že pri nemški šoli, tam bo našel tovarische nemščarke, ki ga bodo mogoče veseli, kakor nismo bili veseli Pahernika, ko nam je prišel pripovedat Ježovnika zoper svojega sorodnika Robiča. Nemeem smo že odkupili veselje vsiljevati nam "Štajerc" in agitirati za kandidata "Narodne stranke", getovo je, da tudi liberalci nič ne bodo opravili. Mi beremo "Naš Dom" če ne "Gospodarja", le župan dobiva tudi "Narodni list" in "Domovino" zraven pa ima naročenega tudi "Gospodarja" ali vsaj njegova hči.

Konjiški okraj.

k V Oplotnici so domoljubi ljudsko posojilnico ustanovili, katera že deluje od 7. marca 1902 ter ima svojo pisarno v župnijski hiši tik v neviči cerkve in uraduje vsako nedeljo po božji službi, in je vse tako uravnano, da ljudje lahko denar vlagajo in sprejemajo, nefda bi posebne pote imeli in čas zamudili. Načelnika sta Anton Golčer in Anton Leskovar p. d. Korošec, odborniki pa so: Franc Golčer p. d. Žurej, Jožef Kruhar, Janez Kvač in Jožef Videčnik, nadzorstvo imajo J. Bezenšek, Anton Flure in Janez Valitar. Ta zavod srečeno in uspešno deluje, in se njegov promet množil od leta do leta, ker ima ljudstvo zaupanje do voditeljev, kateri so znani kot dobiti gospodarji. A ravno napis napredek ne ugaja našim odpadnikom v Oplotnici, zato so začeli snovati nemško posojilnico (Vorschussverein) in so v odbor volili same velike Nemce: France Jonke star., France Pozne v Oplotnici, Jožef Kvač, kmet v Slakovi, Jož. Hmetec p. d. Bogatina, kmet v Malačarni, in Jan. Potočnik, kmet v Brezji. Pisar pa bo občinski tajnik Alojz Kohlhauser, kateri slovenski

niti pisati ne zna. Ja, zakaj se bo ta nemška posojilnica ustanovila? Njeni ustanovniki pravijo, da slovenska posojilnica dela samo za svoj dobiček, nemška pa bo delala za podporo ubogim prošnjikom in se bo vsakemu celi znesek, za katerega bo prosil, izplačal, in se bodo obresti še le pozneje odračunili; tudi za prošnjo ne bo treba nič plačati itd. — O, vi radodarni Nemci, kako sladke so vaše obljube! Toda do sedaj še v dejanski niste pokazali tega! Mogoče pa, da vam je kako nemško društvo, n. pr. "Südmarka", dalo toliko denarja, da boste še vsakemu prošnjiku, ki bo pri vas' iskal denarja, lahko dali zato lepo nagrado in s tem boste za prihodnje volitve zopet pridobili privržencev. Zato se gre in ne za blagor ljudstva! Nam Slovencem niso uradi raznih prošnj zastonj naredili, koleka nas tudi niso oprostili, z dawkami nam ne prizanašajo, želzne blagajne nam tudi ni nihče zastonj dal, in take ne male stroške moramo z obrestmi pokriti. Vsak pameten človek ne bo torej verjel raznimi obrekovanjem.

k Zreče. Lep pogreb je imel g. nadučitelj Tribnik. Zadnjo pot mu je posodilo jednajst duhovnikov, okoli petdeset učiteljev, obilo drugega ljudstva domačega in iz sosedstva. Govor v cerkvi je govoril velečast. g. knezoškofti svetovalec in dekan Hrastelj, pri odprttem grobu pa se je v imenu učiteljstva poslavljal g. Jurko, nadučitelj iz Tepanja, a pevci so žalostinke zapeli v cerkvi in na pokopališču. Gosp. Tribnik je služboval v Poljčanah, v Studencih pri Mariboru, na Slatini, in leta 1879 je prišel k nam za učitelja - voditelja šole, tistokrat še enorazredne, ki je danes štirirazrednica. Ko je gospod obhajal petindvajsetletnico službovanja pri nas, ga je zaradi njegovih zaslug občinski odbor imenoval za častnega občana. Svetila mu večna luč!

k Žiče. Žičko dijastro priredi dne 15. avg. 1907 v gostilniških prostorih g. Jakoba Šribar v Žiči veselico s predavanjem, petjem, šaljivo pošto, srečovalom in šaljivimi nastopi. Vstopnina 20 vin, sedeži 40 vin. Ker je eventualni prebiteit namenjen Ciril in Met. družbi v Ljubljani, se preplačila hvaležno sprejemajo in se pritakajo najboljšega obiska. V slučaju neugodnega vremena se vrši prireditev v nedeljo 18. avg. 1907.

Celjski okraj.

c Dramlje. Iz sovraštva do duhovnikov je "Narodni List" 8. avgusta po svoje zvili in z zasmovanjem zabelil slediči dogodek: Zadnjega julija ob 9/9 dop. bi bil moral bivši g. kaplan za sklep šole sv. mašo imeti. Ker ga zaradi slabega vremenja ni bilo pravi čas, sem dal z malim zvonom čez čas zvoniti, ako ravno so otroci že v cerkvi čakali. Ko gospoda le ni bilo, sem v zadregi sam k oltarju pristopil, ter sem imel litanijske dveri blagoslovoma in zahvalno pesem. Ko se vrnem v zakristijo, najdem kateheteta za sv. opravilo pripravljenega. Ker sem pa z zahvalno pesmijo šolsko slovesnost že skončal, sem katehetu rekel, dve minuti počakati, da otroci odidejo. Mislim, da bi 10 in 100 drugih predpostavljenih na mojem mestu enako ravnalo. Seveda misli tukajšni, za svobodo in mir vneti dopisnik, da ima vso pravico, svojemu predpostavljenemu župniku vse mogoču hudočne namene podikati, se v njegove cerkvene dolžnosti vtikati ter pobalinsko v svoji omiki ga ometovati z raznimi priimki. Nasprotno okinča sebe z veliko pobočnostjo: "mi dobrí kristjani". Krč ga skoraj lomi od žalosti, da ni bil pri sv. maši. Iz dopisa se pa vidi, da niti ni v cerkvi bil, ker bi drugače vedel, da nisem rožnegavenc molil. Dopisnik obljubuje, da "pride počasi vse na vrsto." / Prasim vas, pride tudi to na vrsto, da boste svoje do sedanje obrekovanje preklicali in se ne več vtikali v reči, ki vas ne brigajo? Knjižica/ vaše stranke nas zagotavlja tega na 21. strani: "Tudi svečeniškega stanu zahteve, v kolikor bodo opravičene, bomo vedno podpirali." Držite besedo, dopisnik in "Narodni List"! Fr. Ogrizek, župnik.

c Iz Hrastnika. V brastniški šoli so prišli ob sklepnu šolskega leta nekateri učenci višjih razredov v šolo oborženi z dolgimi noži in različnimi batimi. Ker se je celarec že prej izvedel, preiskal je polica junake in prišel na sledi celi zaroti, ki je bila naperjena proti šolarjem iz kemične tovarne. Zares lep vspeh hujskajoče politike, ki se menda nikjer ne geji s tako vnemo, kakor v našem grabnju in ki je stopila tudi že preko šolskega praga. Dotični učenci so sinovi najvnitrjejskih prijateljev Roševih, zato je umetno, da je cela zadeva ostala tiha. Mi pa zahtevamo, naj se ta žalostna zadeva preišče natanko do njenih pravih povzročiteljev, naj se ti strogo kaznjujejo, ker sicer se lahko zgodi, da pridejo učenci nekega dne oboroženi tudi nad njim neljube učitelje, in tako bi se tako zaželjena "svobodna" šola pričela še prej, nego je na papirju.

c Gornjograd. Škoda je časa in prostora v "Gospodarju", da bi zavračal peklenske napade ptujske krote. Pesala, drugega ne zna, ravnatak laja tudi "Stajerc" na duhovnike. Podpiši se falot in dobis primeren odgovor.

c Celje. V Rakušovem sklad šču je v soboto zjutraj nastal ogenj. Požarna brama je omčila ogenj.

c Hranilnico in posojilnico Rajfeisenovko so 11. t. m. osnovali v Novicerki za vse okolice tamošnje župnije. Knjigovodja bo č. g. kaplan Luskar. Poslovati začne, ko bodo vse druge formalnosti storjene.

c Sv. Lenart nad Laškim. Pretečeno soboto smo izročili mrzlemu grobu najbolj blago ženo v fari — Flisovo mater — Uršo Knez. Ko je pri rakvi gospod župnik v cerkvi spregovoril nekaj milih besed rajni v slovo, je cela napolnjena cerkev zajokala. Vidilo se je, da je rajno cela fara zelo spošovala, kajti imenovali so jo vsi — cerkveno mater. — Sedaj ni več v St. Lenartu Tonča in Flisove ma-

tere, dveh oseb, ki ste bili kinč in ponos Sv. Lenarta. Naj jima sveti večna luč!

c Slivnica pri Celju. Hranilnica in posojilnica, ki se je začela ustanavljati že pred tremi leti, je registrirana in začne poslovati. Zadruga je pod okriljem Zadružne zveze v Ljubljani.

c Gotovlje. Ljudska veselica dne 18. avgusta v korist tamburškega zboru v Gotovljah se vsled hmeljske sezone preloži na poznejši čas.

c Sv. Frančišek Ks. Podpisani pripravljalni odbor "Prostovoljne pozarne brambe — Sv. Frančišek Ks." vabi k blagoslovjanju društvenega voza dopoldne dne 1. sept. t. l. vsa cenj. društva gornjogradskega okraja, druga društva izven okraja in vse prijatelje ognjegascov. Program se naznani na posebnih lepkih in vabilih. Pri slavnosti svira "Šoštanjska narodna godba".

Brežiški okraj.

b Dobje pri Planini. Za vse dopise, s katerimi ste me blagovolili počastiti v "Štajercu", izrekam Vam, gosp. nadučitelj Valentin Pulko in drugim, zahvalo. Izjavljam, da so vsa očitanka nerensnična; nekatera brez vsake podlage, druga pa tako zlobno zavita, da vsak, kateri pozna mene in tukajšnje razmere, spozna, da niste pisali resnice. Dopisi, o katerih me sumničite, da sem jih pisal ali pozrocil jaz, so od drugih. Resnico pa boste v kratkem spoznali. — Jernej Vurkeli, župnik.

b Na Bizeljskem obeta biti tako obilna vinska trgatev, kakršne že dolgo ni bilo. Čemur se je najbolj edut, se zdaj že na nekaterih vrstah nahaja skoraj popolnoma sladke grozne jagode, kar obeta izborna trgatev v septembri, če kakšna nezgoda ne pride. Sicer pa tudi ni povsod tako. Vinogradniki iz Vitevase, ki imajo peščeno zemljo, se pričutujejo, da grozje črni.

Iz drugih slovanskih dežel.

+ Legar se je pojavil na Kranjskem v Ljubljani in Postojni. Najprej se je pojavil v Postojni, od koder so ga zanesli vojaki, ki so imeli tam vaje, v Ljubljano. Umrlo je že več vojakov.

Drobtinice.

d Trdosrčen hišni posestnik je vrgel v Budapešti ubogo rodbino iz hiše, ker mu ni mogla plačati najemnine. Ljudstvo se je zaubočilo zavzelo in mu pobilno vse šipe. Prišli so sedarji, s katerimi se je vnel boj. Ranjenih je več policajev in tudi napadalev.

d Stonadstropna hiša. Neko društvo v New-Yorku gradi hišo s 46 nadstropji, ki bode za 47 m višja kot hiše, ki so jih doslej zgradili. Toda newyorski arhitekt Marfil trdi, da je mogoče zgraditi hiše tudi s 100 nadstropji, visoke po 400 metrov. To se bode tudi kmalu zgodilo, ker zemljišča postajajo vedno dražja. Stanovanja po bodo zelo zdrava, ker bodo imeli stanovalec v gornjih nadstropjih vedno svež zrak in svetlobo na razpolago.

d 150 miljonov kron globe. Amerika je dejela velikanskih kapitalov, a tudi ogromnih kaznij. Pred par dnevi je bila t. z. "Standard oil Company", t. j. velika ameriška akcijska družba za pridelovanje petroleja, kaznovana na plačilo 150 milijonov kron globe. Ta družba se je pregrešila proti zakonu "bill Elkins", ki prepoveduje zvezam, sprejemati od železnic popuste na vozarni Družba, ki obstaja od leta 1870, ima 99 milijonov dolarjev, ali 495 milijonov kron akcijskega kapitala.

d Roparski umor. V Marseille na Francoskem so zaprli zakonsko dvojico Gould, katera je imela kovčeg, v kojem so dobili razkosano telo 32 letne elegantne Švedinje, Eme Liney. Ta je zahajala vsako leto v Monte Karlu na par mesecov, kjer se je zabavala. Na sled umoru so prišli na ta način, ker je zapazil sluga, da prihaja iz kovčega kri. V večjem kovčugu je bilo celo truplo umorjene žrtve, v ročni torbi pa glava in noge. Morilca sta ji oropala okoli 90.000 frankov.

d Siamski kralj, ki potuje sedaj po Evropi, obiše tudi — kakor poroča list "Pol. Korr." — koncem meseca septembra cesarja Frana Josipa na Dunaju.

d General Linevič je imenovan za carjevega namestnika v Vzhodni Aziji.

d Protidirkam z avtomobili. Skorob vsaka dirka z avtomobilom je doslej zahtevala svoje žrtve. Z ozirom na to je bavarska vlada prepovedala v svojem ozemlju vse dirke, ravno tako tudi kneževina virtemberška. Jako pametno!

d Kačo pojedel. V neki vaši pri Rottweilu na Švabskem je stavil kmečki fant s svojima prijateljema, da požre živo belouško za steklenico piva. Res je vlovlj kačo, jo živo požrl in trdil, da ima tak okus, kakor maslen kruh. Do sedaj ne čutiči prav nobenih bolečin in kakor je videti, mu je izborna teknila ta mala južina.

d Drobne vesti. Dne 8. t. m. se je utrgal oblač nad hrudimsko okolico na Češkem. Mnogo tisoč sadnih dreves je izkoreninjenih, toča je pobilna vse poljske pridelke, vihar je odnesel raz hiš strehe. — Na Poznanjskem je skočil 6. t. m. brzovlak iz tira. Ubith je 13 oseb, ranjenih 40. — V Miesbergu se je 60letni posestnik Gruber umoril na ta način, da se je zaril v seno, kjer je ležal 6 dnij brez jedi, in pijače. Ko so ga našli, je bil že na pol mrtev, ter je kmalo izdihnil. — V ruski Aziji se je pojavila kolera. — Vas Bregi na Hrvaskem je popolnoma pogorela. — Dne 10. t. m. so zgorela na Dunaju brzovozna skladisča državne železnice na Dunaju. — V Perziji so se uprli divji Kurdi ter začgali več va-

si. — Na Španskem je trčil dne 10. t. m. v tunelu blizu Alsasna' brzovlak s tovornim vlakom. Ranjenih je več uslužbencev in 8 vozov je zgorelo. — V Nju Jorku se tako množijo umori in ropi, da so morali pomnožiti policijo za 1000 mož.

d Izseljevanje iz Evrope. Leta 1905 se je izselilo iz Evrope v Ameriko 1 milijon 400.000 ljudi. Največ iz Italije, Avstro-Ogerske in Rusije. Iz Italije se jih je izselilo 726.000, iz Avstro Ogerske pa 280.000; od teh se jih je 264.000 naselilo v Združenih državah, 10.000 pa v Kanadi. Iz Rusije se je pa izselilo 129.000 oseb.

Književnost.

Š „Slovenski posojilničar“ se zove praktično navodilo za poslovanje in snovanje posojilnic, katero je spisal J. Lapajne v Krškem. Dobiva se pri pisatelju in stane trdo vezan izvod 3 K, mehko vezan 2 K 40 h in brošuran iztis 2 K.

Š Zabavna knjižnica za slovensko mladino, urejuje in izdaja Anton Kosi, učitelj v Središču. Od te lepe knjižnice je izšel XIII. zvezek. Cena mu je 35 vinarjev s pošto vred. Knjige toplo priporočamo!

Š Venček triglasnih narodnih pesmi za šolo in dom I. Sestavljal, na svetlo dal in založil Anton Kosi (v Središču). Cena 50 vin. V lepi opravi podaja neutrudljivig. izdajatelj mladini zopet mičen dar: nanizal je 10 narodnih, deloma manj znanih pesmi za triglasen zbor. Omenjam delce v tem listu, ker se nadejamo, da bodo lažje in večkrat, nego pri šolski mladini, našle te pesmice prijazen sprejem v izobraževalnih društvih, ki imajo ženske ali dekliski zbole, katerim itak ne dostaja dostikrat pripravnega gradiva. Pesmi so po napevih in besedilu prav lepe. Triglasni stavek je zelo priprist. Zanimivo je, kako si je g. izdajatelj znal pomagati v ritmičnem oziru pri št. 9 s tem, da jo je notiral v $\frac{5}{4}$ taktu; da ne bo težav pri izvajanju, omenimo, naj si povoduje ta takt mislijo (ali ga udarajo) včasi kot $\frac{3}{4} \times \frac{2}{4}$, na nekaterih mestih pa kot $\frac{2}{4} \times \frac{3}{4}$, kakor se z naglasi in odstavki bolj vjemata. — Ostalo je še nekaj tiskanih napak, ki si jih bo večinoma znal vsakodan popraviti. Omenimo le, da morata na str. 2. nad sklepniimi besedami druge pesmi „tepel“, „kupil“ biti v 2. glasu 16 tinki, ne osminki. — Pri št. 7. treba v začetku 3. in 4. kitice besedilo drugače podložiti. — Ponesrečila sta se v ritmičkem oziru zadnja 2 takta zbirke, ki bi morala biti v $\frac{3}{4}$ taktu.

Narodno gospodarstvo.

g St. Jurij ob juž. žel. Hramilnica in posojilnica v Št. Juriju ob juž. žel. r. z. z. n. z. je imela od 1. januarja pa do 31. julija t. l. 55 uradnih dni. V teh 55 uradnih dneh je imela prometa 303.991 K 13 vin., to je blizu ene tretjine milijona krön. Hramilnih vlog je prejala v tem času 107.071 K 32 vin., izplačala je hramilnih vlog 58.641 K 38 v., torej se je skoraj polovico več vložilo, kakor vzdignilo. Načelstvo je že imelo letos 19 rednih sej, v katerih se je dovolilo posojil 40.000 K. Članovi je v tekočem letu prispolili na novo 45, skupaj jih je 268. Hramilne vloge zaobrestuje po 4% % in plača rentni davek posojilnika, tako da niso vlagatelji pri tem nič oškodovani. Posojila daje na 5% % na poroščvo in na vknjižbo (intabulacijo). Prošnje za posojila so brezplačne, ravnotako tudi vknjižbe razun kolekov. Za posojila prosijo lahko prebivalci iz župnij: Št. Jurij ob juž. žel., Dramlje, Ponikva, Sv. Vid, Slivnica in Kalobje. Posojilnica uraduje vsak četrtek od 8. do 12. dopoldne in vsako nedeljo od 3. do 4. ure popoldne. V zadevi posojil in drugih nasvetov je društveni tajnik na razpolago celo nedeljo. Posojilnica se nahaja v lastni hiši pri župni cerkvi.

g Razstava pitane živine bo dne 10., 11. in 12. aprila 1908 na Dunaju.

g Ravnanje s trtami, ki jih toča poškoduje. „Kmetovalec“ daje iz strukovnjaške roke naslednja navodila: Če točat pobije, je predvsem treba takoj z galico poškropiti, nato pa kakih 8 do 10 dñi počakati, da se po njej napravljena škoda v polni meri pokaže. (Potem je treba trte dobro pregledati in na naslednji način z ostrom nožem odrezati: 1. Vse močno ranjene ali zelo razkosarjene liste je porezati. 2. Na šparonih ali napnencih jej pustiti samo one mladike, ki imajo še kaj ohranjenega grozda na sebi, druge pa odrezati. Mladike z grozdjem se skrajšajo za toliko, kolikor je nujno treba. Najbolje je, če ostanejo nad zadnjim grozdom še trije do štirje liste. Izrasli zalistniki se priščipujejo za prvim ali drugim listom. 3. One mladike, ki stoje na režnici (palcu ali ščapu) ter imajo datij les za napravo reznic ali šparonov v prihodnjem letu, je treba posebno skrbno obrezati in ohraniti, ker je drugače tudi trgtave prihodnjega leta izgubljena. Če so takim mladičem samo vržički odbiti, odrežemo le najbolj poškodovan del ter gledamo, da ostane na koncu kak zalistnik, ki takoj naprej raste in načlomestuje trti odbiti vržiček. Ostale zalistnike priščipnemo za drugim listom, ker morajo ti listi namesto odbitih glavnih listov trtni les rediti. Če so pa te mladike tako pobite, da je le njih spodnji del ohranjen, jih moramo tako obrezati, kakor po navadi prispolnadnem obrezovanju, to je na palcu (ali ščape) dveh do treh zdravih očes. Ta očesa poženejo in dajo tak les, kakor n. pr. letos na zeleno cepljene trte. Vse druge, trti nepotrebne mladike obrežemo, da gre živež le v one, ki jih rabi-

moj za prihodnje leto. Če pa toča še toliko mladič na trti ne pusti, da bi iz njih napravili reznice ali palčke, moramo shraniti in rediti dve do tri mladiči, ki po navadi poženejo iz starega lesa. 4. Pri vsem tem delu pa moramo za to skrbeti, da tiste mladiči, ki so na trti ostale, ohranimo zdrav ter da njih les dobro dozori. Treba je torej vezati kmalu in večkrat proti peronospori z galico škropiti in meseca septembra vsako mladiča za tretjino skrajšati.

Sestanek kat. narodnih abiturientov in velika narodna veselica v Ljutomeru.

Napočil je dan, ki smo ga mi in naši nasprotniki težko pričakovali. Že tedne prej se je obravnavalo v časnikih nam prijaznih in nasprotnih o tem dnevu. Zbrala se je naša katoliška mladina od vseh krajev v Ljutomeru, da se bratovsko in skupno pogovori o skupnih težnjah. Prišli so iz zelene Štajerske tovariši, prišli so naši somišljjeniki iz bele Kranjske, solnčna Gorica je poslala zastopnike naše ideje, tudi vzbujajoči se Korotan nji manjkal pri našem sestanku, bratovska Hrvatska nam je poslala svoje sinove, da nam podajo roke, da nam pokažejo, da so njih težnje naša težnje.

V petek 9. t. m. se je zbralo lepo število tovarišev v dvorani g. Kukovca in vedno novi so še prihajali. Sprejemna dvoranča je bila polno natlačena. Cenjene ljutomerske narodne gospice so nas okrasile s krasnimi šopki, za kar jim izrekamo zopet najiskrenje zahvalo.

Prireditelj shoda g. abit. Natlačen je pozdravljal v iskrenom govoru došle goste, se zahvalil načrnučemu g. dekanu Jurkoviču, g. kaplanu Kocipru, gdč. Razlag za trud, ki so ga imeli, da so preškrbeli vse potrebné, kajti od nasprotne strani se je storilo vse mogoče, da bi se shod onemogočil. Sledilo je še več govorov in pozdravov. Izvolilo se je predsedništvo in sicer: predsednik g. abit. Marjan Kranjc, Maribor; podpredsednik g. abit. Razgoršek, Celovec; zapisnikarji: Tomisl Fogadič, Osiek, Hrv., g. abit. Gr. Žerjav, Ljubljana, g. Zorko Iv., Maribor.

I. Predavanja.

V soboto 10. t. m. se je začelo po sv. maši zborovanje. — Tovariš Iv. Aysenek nam je podal v svojem jedrnatem govoru nakratko sliko stanja srednješolskega dijaštva. Na vseh krajih in končih se giblje, tudi dijaštvu se je vzbudilo iz spanja, se začne gibati. Država je vzela šolo v monopol, odtrgal je dijaka javnosti, javnost dijaku; vstvarila je šole indiferentne, in plod tega so bili nezreli, medli, sanjavci značaji; nikjer odločnosti, jasnosti, bistrosti, povsod megla. Ideali tega dijaštva so bili meglemi, sanjavci. A gibanje se je polastiilo tudi dijaštvu. Indiferentnost zginjeva, dijaštvu se organizuje in reformira. Sadovi tega so čisti, krepki značaji, zdrave in mogočne ideje, ki se začenjajo uresničevati.

Predavanju je sledilo ogromno ploskanje, ki je pokazalo, kako je tovariš gospornik vsem prav iz srca govoril. Razvila se je nato živilna debata.

Tovariš Mirko Božič (Danča) pokaže na nedostatnost učnega reda.

Tovariš Pintar (predsednik Zarje) razvija socialne razmere. Dijak je preveč izoliran, mora se bolje bližati ljudstvu; príporoča podrobno delo.

Tovariš referent Aysenek priporoča srednješolskemu dijaku pasivno delo, opazovanje, da je kolikor mogoče povsod doma.

Tovariš Živortnik (Maribor) govoril je o veri in vedi. — Pokazal je, da hočejo dandanes naši nasprotniki vero in vedo spraviti v nasprotje, vendar nasprotsta med obema ni.

Tovariš Ferd. Kobi (Kalksburg), govoril, kar nam velikokrat naši nasprotniki očitajo, ali moramo biti res brezdomovinci. Če bi morali biti res brezdomovinci, bi nas v to prisilila naša vera ali hierarhija ali etika katolicizma. A ravno vera nam zaučuje: Spoštuje oceta in mater, torej svojo domovino in svoj narod. Burno pritrjevanje sledi predavanju. Razvije se debata.

Tovariš Božič logično dokazuje iz radikalnega programa samega, da je radikalni program dokaz nezrelosti in nevednosti tistih, ki so ga sestavili, ali pa ima namen, da farba v očigled svoje pristaše. (Burno ploskanje.)

Debato nadaljuje tovariš Kemperle (Gorica), čigar govor preseka večkrat burno ploskanje.

Nato govoril Hrvat Tomisl Fogadič (Osiek) o jugoslovanski ideji, kako se je ona v zgodovini razvijala. Debata se začne.

Tovariš Natlačen in Kemperle govorita za demokratiziranje naše ideje.

Popoldan je govoril tovariš J. Ogrizek (Celje): „Kaj pravijo besede: moderna in umstvena vzgoja — naš najboljše orožje proti klerikalizmu.“ Pokazal je, da liberalna klika ostaja vedno ista. Moderno hoče ljudstvo vzgajiti, kakor pravi. Zato mora odstraniti vero najprej iz šol, potem iz vsega javnega življenja. Delujejo pa naj previdno. Tako pravijo oni sami: V ovčjih kožah se naj približujejo, in ko so že na ūdnu, takrat naj se le javno nastopijo. Vero hočejo odstraniti in nam jo hočejo odvzeti. A oni to tajijo in pravijo, da vera mora biti, a kakšno vero nam oni hočejo dati, tega ne povedo. Moderno hočejo vzgojiti ljudstvo, gnilo, slabo telo naj bo

auctoriteta duši. S časniki in knjigami nesramne vsebine skušajo zapeljavati in si pridobivati pristrel. Butrno ploskanje je sledilo govoru, ki je bil priznano eden najboljših.

Liberalni učitelj Vršic — imeli smo precej liberalnih in radikalnih poslušalcev — vpraša, če gospornik klerikalizem in katolicizem istoveti, a tovariš Božič mu je dal odgovor jasen in jednati, ki mu bode mogoče oči odprli.

Povodom tega vprašanja je stavil tovariš Kemperle, ker liberalci trde, da niso proti veri, vprašanje, če kdo ve, da je kedaj branil liberalca naše najsvetje verske svetinje. Nikdo ni vedel slučaja. Če pa kdo bralcev ve za kak tak slučaj, naj ga naznamo uredništvu in ono, meni, bilo bi dotičnemu zato jasno hvalno.

Tovariš Razgoršek (Celovec) nam je podal slike gospodarskih razmer koroških. Z vidnim zanimaljem in sočutjem smo sledili zgodovini gospodarstva v Korotanu. Narodna meja gre vsakih 50 let nazaj proti karavankam. Pred petdesetimi leti je bila narodna meja preko gospodarskega polja — a zdaj? Krive so tega gospodarske razmere, kapital je ves v nemških rokah, torej je to umevno. Podajamo nam zanimivo sliko razvoja koroškega kmeta, njegovo robstvo, turški čas, potem svobodo, a svobodo v hujšje robstvo dolgov. Objednem je pa mnenja, da se bliža konec teh nestrpnih razmer vsled ustanovljenju zadruž, in da v preglednem času ne bo več tužni Korotan, ampak veseli Korotan. Grobna tišina je vladala med predavanjem, a potem je zaobil klic: Živel veseli Korotan! in ogromno ploskanje. Nato se otvoril zopet debata.

Tovariš Kemperle razpravlja, da se mora koroško ljudstvo organizirati, da ima poslane organizirano moč za seboj in vsled tega večji upliv.

Tovariš Božič pravi, da je krivo slabemu gospodarstvu pomanjkanje izobraženih ekonomov, in da se dobe, naj se odločijo podpore, ki jih delijo razni denarni zavodi in društva, večinoma za obiskovalce gospodarske akademije.

Bogoslovec Erhartič (Celovec) obljubuje, da se bo njih bogoslovno društvo, ki je bilo dosedaj samo znanstveno, reformiralo, in se prikrojilo za gospodarske razmere, in pozivlje tudi druga bogoslovna društva, naj se jim pridružijo, kar se mu tudi obljubi.

Tovariš Pintar pozivlje bogoslovce, naj številne pristopijo k dijaški zvezi, kar mu tudi obljubijo.

Nato sledi govor tovariša abit. Gr. Žerjava (Ljubljana): „Naše stališče in vsestranska izobrazba.“ Povdralj je, da se mora vsak na lastno roko koliko mogoče temeljito izobraziti z vsemi pripomočki, ki so mu pristopni. Po govoru, ki mu je sledilo živilno ploskanje, se otvoril debata.

Tovariš Puntar zahteva prostost za šolska in dijaška predavanja, kar se je dosedaj branilo pod različnimi izgovori.

Tovariš Kemperle svetuje kolikor mogoče predavanj in umno čitanje.

Tovariš Aysenek navaja vzgledne, kako se kratejo od nekaterih profesorjev pravice predavanja.

Po teh predavanjih, ki so trajala od 8½ ure predpoldan z odmori do 6½ ure zvečer, se zborovanje zaključi.

II. Ljudska veselica.

V nedeljo ob 3. uri je bil začetek narodne veselice. Ljudje so v velikem številu prihajali od blizu in daleč, tako, da so bili vsi prostori prenapolnjeni. Vse vstopnice k igri so bile razprodane. Petje je krasno uspelo, dasi so se gotovi faktorji na vse mogoče načine trudili, da bi ga preprečili, a zaman, vzliz vsemu trudu so doživeli nesmrtno blamažo. Da bi razdrli pevske točke, so „napredne“ pevkinje in pevci odklonili svoje sodelovanje, a zato so se ostali tem bolje poprijeli in petje je krasno uspelo. Pevkinje in pevci so želi obilo hvale in priznanja od strani občinstva, da — posamezne točke so se morale ponoviti. Gpdc. Repič si je s svojim naravnost krasnim sopransolo pridobil neomejeno slavo in hvalo občinstva in gostov. Najiskrenejša zahvala gre pevovodju g. Zaherl, ki se je neumorno trudil s poukom, z vajami, dalje narodnim gospicam pevkinjam, ki so vzliz blatenja celjske starke vstrajale do zadnjega trenutka, napele vse svoje moči, da na domestijo odpadle, isto srčna zahvala gg. pevcom, posebno tenorju g. Velnar, in vsem dijakom, ki so pomagali zboru.

A še večji utis je napravila igra „Divjilovec.“ Občinstvo je napeto sledilo dejanjem in komaj čakalo nadaljevanja. Igralci so igrali za te razmere res izborna, tako, da so celo razvajeni gospodje liberalci in radikalci, ki so nas „počastili“ s svojim obiskom, priznali: to je bilo umetno. Največ slave je žel Tonček, ki je vzbudil, splošno veselost, če se je le prikazal. Majda in Janez nista igrala svoje vloge nič manj izborna. Gašpar se je popolnoma vglabil v svojo ulogo. Da je igra tako dobro uspela, se moramo zahvaliti igralecem in igraškam za njih res občudovanja vredno požrtvovalnost in vztrajnost. Posebno gospice so morale veliko prestati, sosebno jedna, ki je vzliz najhujšim naporom, največjemu terorizmu od nasprotne strani pogumno vstrajala za našo stvar, tako da smo jo vsi rade volje pripoznali za mučenico naše stvari ter ji izrekamo tem potom najiskrenejo zahvalo za vztrajnost in požrtvovalnost.

Po dokončani igri je bil komerz, ki se ga je udeležilo vse zbrano občinstvo. Zbrane si videl vse

sloje. Zraven kmeta, delavca, dijaka, duhovna, posvetnega dohtarja, zraven kmečke deklice gospico, zraven vrle slovenske kmetice vrlo slovensko gospo. Na vseh obrazih si videl veselje, vse se je radovalo, nikjer nereda, nemira, a smeha in radosti vse polno.

Počastili so nas s svojim prihodom gg. drž. poslanec dr. Korošec, prof. dr. Kovačič, dr. Hohnjec, Špindler iz Maribora ter duhovniki iz okolice. Vsem srčna hvala! V nedeljo je prišlo nepričakovano dokaj hrvatskih akademikov in bogoslovcev.

Pri komerzu se je zahvalil tovariš Natlačen vsem, ki so pripomogli k tej slavnosti, ki je nepričakovano sijajno uspela.

Predsednikom komerza se izvoli dr. Korošec. Videl je na Kranjskem liberalne omladinaše v Bohinjski Bistrici, ki so nastopali razdiralno in pogumno v družbi, ki je za Slovence najbolj važna. Zdaj vidi katoliške omladinaše, a njih nastop vodi k slogi, kajti izbrani so na tej veselici vsi sloji, vsi stanovalni ter zastopniki iz vseh dežel. To dejstvo dokazuje, da je naša ideja res demokratična, da ima v sebi moč razširjati se vedno dalje.

Prinaša nam pozdrave poslanca Roškarja, in Kmečke zveze ter Slovenskega kluba. Objednem izraza up, da bo naša katoliška mladež vstrajala v svojem delovanju.

Starčina „Danice“, dr. Hoffnjec, nam poda sliko probujenja mariborske mladeži, ki je bila na tem shodu najštevilnejše zastopana. Čast jim, zmaga bo naša!

Sorodnik Stanka Vraza pozdravlja dijaštvo in ga povabi na svoj dom, kar se mu je obljubilo, a zaradi slabega vremena ni moglo spolniti. Hvala mu za njegovo povabilo! Slavaklci Stanku Vrazu so zaključili njegov govor, posebno bratje Hrvatje so burno klicali slava Stanku Vrazu, prvemu boritelju za jugoslovanske ideje.

Vrsti se cela vrsta govorov. Govorili so: dr. Kovačič, gdč. Velnar, župnik Weixl, Kranjc, Petrič itd. G. Velnar, predsednik pevskega društva, nas pozdravi v imenu društva. Tovariš Kemperle napije narodnim damam, koji napitnici je sledilo ogromno, neprenehujoče ploskanje, znamenje, da vemo ceniti njih požrtvovalnost in trud. Sosebno gosp. Razlag izrekamo tem potom najiskrenejo zahvalo za trud in pomoč, brez katere bi nam huda predla. Celjski starški bi resno svetovali, da naj pusti tako zasluzne, narodne dame v miru, ravno tako tudi dotednemu dopisunu, oziroma dopisačelci, koji gleda neolikost in domisljavost že iz njenega sloga.

Sledil je govor gpč. Razlag, tovariša Punčarja. Stepinac, hrvaški bogoslovec, nas je pozdravil v imenu hrv. bogoslovcev, napil jugoslovanski ideji in Stanku Vrazu.

Tov. Petrinšek (Hrvat, Domagoj) nam je prinesel pozdrave svojega društva in napil jugoslovenski ideji. Klic: Živeli Slovenci, živeli Hrvati! je zaročil po dvorani, a nato iz sto in sto grl himna: Slovenec in Hrvat. Navdušenje je prikelo do vrhuncu. Neprehomoma so doneli klici: Živeli Hrvatje, živeli Slovenci! Hrvatje so nas počastili s hravskimi pesmimi, ki smo jih čudom poslušali. Tovariš Juvan je skrbel za srečo, ki ga nismo primanjivalo. S težkim srcem smo se v pozni uru ločili.

Naloga mi je, izreči najiskrenejo zahvalo vsem, ki so pripomogli k tej izvanredni in sijajni slavnosti; v prvi vrsti preč. g. dekanu, kajti brez njegovega sodelovanja, brez njegove pomoči in podpore bi bil uspeh slavnosti tako dvomljiv v veselje naših nasprotnikov. Njegova prijaznost, ljubezljivost, raddarnost nas je očarala vse. Katoliška mladina vas bo ohiranila v hvaležnem spominu! Dalje g. kapelanu Kocipru, ki se je toliko trudil, da nam je pre-skobel prenočišča in nov oder ter mnogo drugih naredb. Dalje gpč. Razlag in vsem damam, ki so nam priskočile na pomoč, g. Zaherlu in pevskemu zboru, g. Kukovcu, ki nam je drage volje prepustil prostore svoje krčme ter skobel po očetovsko za nas.

V imenu vsega dijaštva se mi je zahvaliti tudi vsem prebivalcem Ljutomeru, ki so nam postregli z izvrstnimi prenočišči in nam poskrbeli brezplačen zajutrek. Katoliški dijaki ne bodo pozabili vaše govorljubnosti. Končno izrekam zahvalo vsem, ki ste nas obiskali, ki ste nam pripomogli k temu uspehu, vsem, ki ste nam ponudili roko in srce v pomoč.

Dijaštvo je sprejelo tudi mnogo brzozavnih čestitk, katere je prečital pri komerzu tovariš Natlačen. Viharno navdušenje je vzbudil posebno brzozav ljubljanskega škofa, ki se glasi: Predsedniku shoda abiturientov v Ljutomeru! Pozdrav vsem zbranim, ki ste naša nada v težkih borbah našega časa. Daj Bog, da ostanete zvesti svojem edino resničnemu verskemu preprčanju, da se z resnim delom pripravite za izbrani si poklic in morete kedaj kot verni Slovenci delovati med ljudstvom z ljubeznijo in za ljudstvo, za njegovo pravo in večno srečo.

Splošno navdušenje so vzbudili tudi brzozavi: deželnega poslanca dr. Jankoviča, prof. dr. Medveda, zdravnika dr. Tipliča, župnika Gomilšeka, bralnega društva v Št. Juriju ob juž. žel. itd.

Najnovejše novice.

Posl. Gostinčar v Celju. Na praznik Marijinega vnebovzetja dne 15. t. m. popoldne ob 3. uri bo govoril poslanec Gostinčar v sobi izobraževalnega

društva v Celju, Grabengasse št. 7, o raznih socialnih zadevah. Delavci, mladeniči, pridite poslušati!

Shod slovenskih delavcev v Mariboru se vrši v soboto dne 17. t. m. zvečer v I. nadstropju Narodnega doma. Govorita državna poslanca Gostinčar in dr. Korošec. Delavci, pridite!

Petindvajsetletnico župnikovanja praznuje č. g. P. Kalist Heric, predmetni župnik Matere Milosti v Mariboru, v pondeljek dne 19. avgusta.

Makole. „Kmetka zadruža“ priredi cesarsko slavnost 18. avg. ob polširih popoldne v nekaj „Georgovi“ prostorih z raznimi predstavami, govorji in deklamacijami. Vabimo vse prav uljudno.

Listnica uredništva.

Vinička vas: Ali se ne bo nihče čutil s tem razdaljenega? — Kog: Je že zastarelo; saj so že isto vsi drugi listi prinesli. — Stančine, Celje, Velika Nedelja, Stoporce, Šmartno pri Sl. Gradcu, Št. Vid na Planini: Vsled praznika smo morali prej zaključiti list in prida vse prihodnji!

Loterijske številke.

10. avgusta 1907.

Gradeč	44	89	8	34	84
Dunaj	42	34	11	34	66

Tržne cene

v Mariboru od 10. avgusta 1906.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		22	—	—	—
rž		18	—	—	—
ječmen		17	—	—	—
oves		16	50	—	—
koruza		16	—	—	—
proso		17	—	—	—
ajda		18	—	—	—
seno		5	—	—	—
slama		6	—	—	—
fižola	1 kg	—	24	—	—
grah		—	52	—	—
leča		—	80	—	—
krompir		—	8	—	—
sir		—	32	—	—
suvo maslo		2	40	—	—
maslo		1	68	—	—
špeh, svež		1	50	—	—
zelje, kisla		—	—	—	—
mleko	1 lit.	—	20	—	—
smetana, sladka		—	72	—	—
„		—	84	—	—
zelje	100 glav	—	—	—	—
jajce	1 kom.	—	6	—	—

1000 hektolitrov
pristnega ljutomerčana raznih letnikov iz najboljših vinogradov ormožko-ljutomerskih goric ima po nizkih cenah na prodaj

Kletarsko društvo v Ormožu.

411 (5-5)

Tajnika sprejme „Slovenska kršč. socijalna zveza“ za Štajersko v Mariboru. Ponudbe in pogoje na uredništvo „Slovenski Gospodar“. (1-1)

100 veder rudečega vina iz sromeljskih in bizejlskih goric proda Mihael Žmavc, trgovec v Rajhenburgu. Cena po dogovoru. 552 (2-1)

Lepo posestvo, 12 oralov, obstoji iz 3 oralov sadonosnika, 1 oral novega nasada, travnika in rodotivne njive z mlekarškim gospodarstvom, v bližini Maribora, se zaradi selitve proda. Naslov v upravnosti. 556 (5-1)

Novozidana hiša, pet sob, tri kuhinje, velika klet, perilna kuhinja in hlev, se po ceni proda. Maribor, Oberrotweinerstrasse št. 34. 559 (8-1)

MALA OZNANILA.

Vsaka beseda stane 2 vin.

Ti inserati se sprijemajo samo proti predplačilu. — Pri vprašanjih na upravnštvo se mora priložiti znak za odgovor.

Lepa velika hiša z malo trgovino (branjario), 7 stanovanj, vodovodom in vrom 5 minut od kolodvora se radi bolezni proda. Maribor, Karlovina štev. 189. 549 (8-1)

Izjava. Podpisani izjavljjam, da besede, katerje sem govoril o Fr. Kramberger v Gočovi, kakor sem se prepričal pozneje, ne odgovarjajo resnici. V. Kronvogel. 553 (1-1)

Deklica, lepega vedenja iz poštenih hiš, zmožna slovenskega in nemškega jezika v besedi in v pisavi, starci 15 let, želi vstopiti kot učenka v kako trgovino mešanega blaga. Naslov pri upravnosti tega lista. 557 (1-1)

Sprejme se stalno sposoben in samostojen prijevaled zgornjega usnja. Janez Runeš, Maribor. 648 (8-1)

Zahvala.

Za premnoge dokaze prisrčnega sočutja in tolažilnega sožalja povodom smrti našega nepozabnega soproga, oziroma očeta, gospoda

nadučitelja in častnega občana v Zrečah

izrekamo vsem, ki so nam s svojim sočutjem lajšali in blažili dneve bridke žalosti, našo najiskrenjejo zahvalo.

Zahvaljujemo se častiti duhovščini, ki je v tako obilnem številu spremila predstega rajnega k večnemu počitku, zlasti prečastitemu gospodu nadžupniku in dekanu Hrastelju za ganljivo posmrtnico in prečastitemu gospodu župniku in duhovnemu svetovalcu Karbu za sočutno tolažbo v dnevih težke bolezni pokojnikove; visokorodnemu gospodu okrajnemu glavarju pl. Lehmann-u, državnemu poslancu gospodu Franc Pišek-u, krajnemu šolskemu svetu zlasti načelniku gospodu Preskerju, občinskemu odboru, učiteljskemu društvu za konjički okraj in vsem drugim stanovskim tovarišem, posebno še gospodu nadučitelju Jurku za krasni nagroben govor in vsem darovateljem prekrasnih vencev; nadalje gg. pevcem za ganljivo petje v cerkvi in ob grobu ter sploh vsem, ki so od blizu in od daleč prihitali izkazat zadnjo čast blagemu pokojniku.

Zreče, dne 6. avgusta 1907.

Žalujoča rodbina Tribnik.

Katehetje!

Trgovina Cirilove tiskarne pripreoča krasne podobe za prvo sv. obhajilo po 6, 14, 16, 20, 30 in 40 vinarjev v razni velikosti. V zalogi ima tudi obhajilne podobe Müllerjeve, Kühlenove i. dr.

Izjava.

Jaz, Martin Perc, kovač v Pristavi, razširjal sem proti gospoj Mariji Zupanec v Pristovi glede Matevža Ferme, posestnika v Stertenici občine Zibika neresnične vesti. Jaz obžalujem, da sem to govoril, prekličem to dolženje kot neresnično in se zahvaljujem, da mi je gosp. Matevž Ferme odpustil.

Smarje, dne 7. avg. 1907.
554 (1-1) Martin Perc l. r.

Pridni delaveci se sprejmejo vsak čas proti visoki plati pri Šaleškem prenogovniku v Velenju oziroma v Škalah, ležečem ob železnicu Celje—Spôd. Dravograd. Strovanja so na razpolago. 445 (10—7)

Hiša Lembacherstrasse 24. se proda; obstoji iz 4 stanovanj, vit in nijive. Vraša se naj: Lembacherstrasse 18. Studenci pri Mariboru. 481 (6—5)

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslopjem vse z opeko krito, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini. 343

Učenca za pekarijo in enega hlapca takoj sprejme Janež Bohm v Framu pri Račjem (Fram). 517 (3—2)

Stavbinski prostori, 15 minut peš od mariborskega južnega kolodvora za zidanje vil sposobni se po ceni oddajo. Naslov v upravnistvu. 518 (3—2)

Kupim mlin na dobrem kraju. Teraš Mihail v Radvanju pri Mariboru. 519 (3—2)

Trgovskega pomočnika špecijske stroke, solidnega obnašanja in enega krepkega vajenca, poštenih staršev, sprejemem takoj za mojo trgovino. Milan Hočevar, Celje glavni trg. 542 (3—2)

Služba organista in mežnarja se odda pri Št. Janu na Dravskem polju. Več pove: Cerkveno predstojništvo Št. Jan na Dravskem polju — pošta Ptuj. 533 (3—2)

Potrebujemo trgovca z mešanim blagom (katoliško-narodnega) v Sp. Poličanah. Oglasi se naj v Slov. Bistrici pri Posojilnici. Sprejme se tudi en krevljár katoliško-narodnega mišljenja. 545 (2—2)

Posestvo v prijaznem mestu na Slovenskem — je na prodaj ali pa za priženitev (sta dva fanta na izvoljo), je na priročnem kraju v mestu pri vojašnici, državni cesti, prostori za vsakovrstno trgovino in obrt. Hiša — največja v mestu z 19 izbani in potrebnimi prostori, gospodarskim poslopjem, lepim zeliščem in sadnim vrtom. Ždaj je tam med drugimi najemniki vojaška kazina, spod — dobro idoči pekarja — grajzljaria itd. Cena 44.000 K. Potem — na polju zunaj mesta, njive z travnikom cena 6000 krov. Pod mestom pri vesi mlin z mlatilnico itd. na močni vodi, s sadonosnikom in travnikom blizu kolodvora in lepi cesti cena 6000 K. Dolga je vknjiženega 2000 K. Proda se skupaj ali kosi. Kje, pove upravnistvo. 544 (3—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Lepo posestvo, pol ure iz Maribora, obstoječe iz njiv, travnikov, gozdova, sadonosnika in vinograda, 2 vola, 3 krave, prav lepa poslopja in pa lepa viničarija, hlevi, klet, gospoda ska orduja; skupaj 19 oralov, se po ceni proda. Pojasnila daje L. Barč, lastnik tvrdke Blau, Maribor, Gospoška ulica. 511 (3—2)

Urarski učenec s celim oskrbovanjem na 4 leta se sprejme pri g. Jilgerju, uraru v Mariboru. Poštna ulica 1. 510 (8—2)

Redka prilika! Gostilna z prodajalnico tik župnijske cerkve v lepem prijaznem kraju se odda po zelo ugodnimi pogojih takoj v njeni. Kje, se izve pri gostilnici Francu Detičku v Šmarji pri Jelšah trg. 534 (2—2)

Rakete za različne veselice in slavnosti prodaja prav po ceni M. Faisz, Maribor Domgasse 5. 357 10—9)

Štamplje iz kavčuka, modela za predtiskarje, izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, Gospoška ulica št. 15.

Motor za plin, 6 konj. moći, zelo dobro ohranjen se po ceni proda pri Karlu Sinkovič, ključavnarski mojster v Mariboru. 876

Possoš se pravi v Studencih pri Mariboru, 4 sobe, 4 kuhinje, 3 kleti, vodnjak, gospodarsko poslopje, vse v dobrem stanu; sadni vrt, lepe brajde, travnik in polje, vse pri hramu meri 2 oral. Več pove Franc Cerič, Lembaska cesta štev. 71. 372 (16—10)

Držala za časopise pripravila sl. društvo v vseh velikosti P. Koště v Celju. 343

Arindirano posestvo v Jarenini z gospodarskim poslopjem vse z opeko krito, njiva, lep sadonosnik in studenec. Na zelo prijaznem kraju, 5 minut od cerkve. Več se izve pri Antonu Pavalec mizarju v Jarenini. 343

Učenca za pekarijo in enega hlapca takoj sprejme Janež Bohm v Framu pri Račjem (Fram). 517 (3—2)

Stavbinski prostori, 15 minut peš od mariborskega južnega kolodvora za zidanje vil sposobni se po ceni oddajo. Naslov v upravnistvu. 518 (3—2)

Kupim mlin na dobrem kraju. Teraš Mihail v Radvanju pri Mariboru. 519 (3—2)

Trgovskega pomočnika špecijske stroke, solidnega obnašanja in enega krepkega vajenca, poštenih staršev, sprejemem takoj za mojo trgovino. Milan Hočevar, Celje glavni trg. 542 (3—2)

Služba organista in mežnarja se odda pri Št. Janu na Dravskem polju. Več pove: Cerkveno predstojništvo Št. Jan na Dravskem polju — pošta Ptuj. 533 (3—2)

Potrebujemo trgovca z mešanim blagom (katoliško-narodnega) v Sp. Poličanah. Oglasi se naj v Slov. Bistrici pri Posojilnici. Sprejme se tudi en krevljár katoliško-narodnega mišljenja. 545 (2—2)

Posestvo v prijaznem mestu na Slovenskem — je na prodaj ali pa za priženitev (sta dva fanta na izvoljo), je na priročnem kraju v mestu pri vojašnici, državni cesti, prostori za vsakovrstno trgovino in obrt. Hiša — največja v mestu z 19 izbani in potrebnimi prostori, gospodarskim poslopjem, lepim zeliščem in sadnim vrtom. Ždaj je tam med drugimi najemniki vojaška kazina, spod — dobro idoči pekarja — grajzljaria itd. Cena 44.000 K. Potem — na polju zunaj mesta, njive z travnikom cena 6000 krov. Pod mestom pri vesi mlin z mlatilnico itd. na močni vodi, s sadonosnikom in travnikom blizu kolodvora in lepi cesti cena 6000 K. Dolga je vknjiženega 2000 K. Proda se skupaj ali kosi. Kje, pove upravnistvo. 544 (3—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I. 9262 trg Šmarje poste restante. 545 (2—2)

Proda se takoj za zelo ugodno ceno 1 lepa zidana z opeko krita hiša (hochpartere) s 4 sobami, 2 kuhinji, 3 kleti in drugimi prostori; zraven je lep vrt, sadonosnik, njiva blizu je dobra pitna voda, vse posestvo meri okoli tri oralne in leži na jako prijaznem hribku čisto blizu okrajne ceste med Šmarjem in Sv. Vidu pri Grobelnem in je za penzionista, letovališčarja ali kakršega obrutnika najbolj prizapravna. Natančneje podatke se zvede pod naslov št. I

